

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. szeptember 10.

bb. 1. budapesten tartják értekezletüket a szocialista akadémiák

i ma/zs/11 la

1969. szeptember 10.

szeptember 16-22 között a magyar tudományos akadémia rendezésében budapesten kerül sor a szocialista országok akadémiainak kétévenkénti értekezletére. az értekezleten résztvevő 10 tagakadémia 10 közös témában tart beszámolót az eddig elért eredményekről és előterjesztik javaslataikat a munka további összehangolására.

az értekezlet napirendjén szerepel a többoldalu kutatási témákkal összefüggő munkák helyzete, az akadémia szerepe, s az akadémia részvétele a nemzetközi tudományos szervezetekben.

a legutóbbi, számszerint ötödik értekezletet 1967. szeptemberében csehszlovákiában rendezték, s az ott javasolt tudományos feladatok végrehajtásáról szóló részjelentések tanulmányozása alapján a csehszlovák tudományos akadémia tartja az első beszámolót a budapesti értekezleten./mti/

de

--

- 1 -

bb. 2. kazánházak a tetőn

1 sb/mm/18/11 la

1969. szeptember 10.

az országban először tervez a tetőre kazánházat a lakás és kommunális épületeket tervező vállalat. a tüzelőanyag súlyának lényeges csökkenése, vagyis a szénttüzelés helyett most már mindinkább előtérbe kerülő gáz- és olajfűtés teszi lehetővé ezt a szokatlan, de nagyon gazdaságos tervezési megoldást. a gázt és az olajat ugyanis csöveken könnyen továbbíthatják a tetőkazánba. a hagyományos pincekazánok elmaradásának jelentős haszna, hogy több hely marad pincegarázsok, raktárak részére. a lakóterv tervei alapján tetőkazános megoldással épül a kecskeméti áruház és a szolnoki vizügyi irodaház. megkezdték az első tetőkazános lakóház tervezését is. kecskemét kapja ezt a z éllületet is, amelynek 288 lakását „felülről„ melegíti majd a kazán./mti/

bb. 3. az egykori budai karmelita templom helyreállított főoltárát építik fel újra sárospatakon

vid fm/11 la

1969. szeptember 10.

több mint öt évfeltáró és újjáépítő munka után októberben átadják észak-magyarország egyik legszebb műemlékét: a sárospataki vártemplomot. az 1490-es években épült háromhajós templomban elfalatott gótikus ablakokat, északi falán lánccsúcsot, padlózata alatt pedig kriptarendszert találtak. ezekből értékes sírkövek kerültek elő, amelyeket most történelmi sorrendben a templom falába építettek. köztük van perényi gábor 1556-ból származó szarkofágjának oldallapja, valamint dobó ferencnek és feleségének, kerecsényi juditnak 1613-ban vörös márványból készült síremléke.

az átépített gótikus templomban az eredeti formájukban helyreállított régi patinás oltárokat helyezik el. a szentélyben ismét az egykori budai karmelita templom barokk szobrokkal és reliefekkel díszített főoltárát állítják fel. a két mellékoltár a 2. józsef által felosztatott trinitárius rend hajdani patakikolostorából került a templomba, amelyeket szintén restauráltak. a három műemlékoltár építését szeptemberben fejezik be. érdekessége lesz a templomnak, hogy az újjáépítés során helyreállított egykor kápolnának használt - emeleti helyiségében kis kiállítást rendeznek be, amely bemutatja majd: milyen környezetben hallgatták az egyházi szertartásokat a vár urai a középkorban.

/mti/

--

- 2 -

bb. 4. vasárnap nyílik a „magyar remekművek„ várbeli kiállítása

1 ol/mm/zs/11 la

1969. szeptember 10.

a budavári palotában „magyar remekművek„ címmel rendez kiállítást a magyar nemzeti galéria és a szépművészeti muzeum. a tárlat 800 év magyar művészetét mutatja be s a közönség elé tárja a régi magyar művészet kevésbé ismert emlékeit is. a reprezentatív kiállítást a nemzetközi művészettörténeti kongresszus alkalmából, vasárnap délután nyitják meg.

- a kiállításon felvonultatják a magyar képző- és iparművészet emlékeit - a 11.-13. századtól 1800-ig. láthatják például az érdeklődők barkáról származó európa-szerte híres dorottya-szobrot és m. s. mester 1526-ban készült „vizitáció„-ját, amelyet „mária és erzsébet találkozása„ címen ismernek a műkincsek kedvelői. először itt mutatják be az újonnan restaurált ugynevezett jános-réti főoltárt is.

a 17.-18. századi gyűjtemény kiemelkedő darabjai mányoki ádám és bogdány jakab portréi és csendéletei. ezek között van mányoki 2. rákóczi ferencet ábrázoló festménye is.

a kiállítás gazdag anyaggal mutatja be a 19. század festészetét, grafikáját és szobrászatát. e korszak remekműveinek többségét a nemzeti galéria állandó kiállításán már láthatta a közönség, de a század legnagyobb mestereinek - barabás miklós, markó károly, székely bertalan, munkácsy Mihály, szinyei merse páli - alkotásaival a budavári kiállításon ismét találkozhat./mti/

--

bb. 5. kétszázezer szál virág a máriáknak

1 kf/tné/1e/11 la

1969. szeptember 10.

már a hétfői „kismária„ is azt mutatta, hogy az idén kitesznek magukért a mária névnap köszöntői. ezért a virágért üzleteit naponta többször is ellátja friss áruval, hogy szeptember 12-re, az „igazi„ mária napra ne legyen hiánycikk a virág.

a 86 virágért boltban egyebek között 80 ezer szál rózsából, 60 ezer szál gladiolusból, 35 ezer szál dáliaiból, 25 ezer szál szegfűből köthetnek névnap csokrot. ezenkívül izléses cseréptálakban ikebana vázákban mintegy 50 ezer virágkompozíció kerül forgalomba. aki az őszi vásáron veszi a virágot, mindjárt tartósítót is mellékelhet hozzá. a virágért ugyanis vásári pavilonjában árusítja a vágott virág életét 8-10 nappal meghosszabbító konzerváló szert./mti/

--

- 3 -

bb. 6. kecskeméti bőrkesztyűk exportra

vid/kz/11 la

1969. szeptember 10.

a puha salyvas bárányszőrrel, nappalról, zergéről és borjúszőrrel készült kecskeméti bőrkesztyűk keresett cikkek a külföldi divatcsarnokoknak. a kecskeméti kesztyűs ktsz nem győzi kiszolgálni a vevőket. termékeinek majdnem 90 százalékát exportálja már de ennek kétszerese is elkelne. eddig több mint 20 ezret továbbítottak a svájci, a holland, a finn, a dán, a kanadai és az nszk-beli megrendelőknek. az év végéig még ugyanennyi készítésére vállalkoztak. a termelés növelésére újabb tűzőgépeket vásároltak./mti/

--

bb. 7. a héten megkezdik a korai kukoricafajták ^{törését} - kezdvén a napsütéses száraz idő a mezőgazdaságnak

1 jf/mm/zs/11 la

1969. szeptember 10.

az elmúlt napok száraz napsütéses időjárása meggyorsította a mezőgazdasági munkákat. a csapadék/mindenképpen jól jött, mert augusztus második felében az esős napok száma országosan nyolc sőt egyes területeken 10-12 volt és emiatt eléggé jelentős volt a lemaradás. a lehullott csapadék általában kétszerese volt a sokávi átlagnak, de a dunántúli déli északi, valamint az északi hegyvidékeken annak ötszörösét is meghaladta. egyes helyeken nehezítette a helyzetet, hogy augusztus végéig jégeső hullott, így például baranyában szigetvár térségében a jégeső 6-7 millió forintot kárt okozott.

Tmentes idő

a korai érésű burgonya betakarítása országszerte megkezdődött. a mezőgazdasági üzemekből érkező jelentések szerint a termés jó. a késői érésű burgonyák fejlődését a korábbi kánikula károsan befolyásolta, az elmúlt időszak csapadéka azonban a terméskilátásokat némileg megjavította. a csapadék a cukorrépa terméshezamára volt a legjobb hatással, ezért a termés a legtöbb helyen az előzetesen becsültnél jobb lesz. a kukorica fejlődését is lelassította az augusztus eleji kánikula, az ezt követő esős időszak azonban véget vetett a levelek elszáradási folyamatnak és a késői érésű hibrid kukoricák terméskilátását megjavította. a korai fajták törését a déli megyékben még a héten megkezdik.
/folyt.köv./

- 4 -

bb. 7./ a héten ... folyt./ 11

a fűszerpaprika fejlődésére is kedvező volt az utóbbi hetek időjárása és ha a növényt nem éri korai fagy, jó közepes termésre lehet számítani. / a paprikafeldolgozó vállalat idén probaképpen bevezeti a termés szárazanyag- és festéktartalalom szerinti történő műszeres átvételét, így a termelők a szokásosnál is nagyobb figyelemmel kísérik az időjárás alakulását./

az első szeptemberi napok kedvező időjárását a mezőgazdasági üzemekben jól kihasználják. az őszi kalászosok alá mindenféle készítik a vetőmagot. a vetőmagtermeltető gazdaságokban a búzavetőmag tisztításához és fémzárolásához is hozzáálltak. a vidékről érkező jelentések szerint azonban a kalászosok - különösen a rozs és a buza - vetőmagvainak csirázóképessége az idén lényegesen rosszabb, mint az elmúlt években volt. ezért számolni kell azzal, hogy ősszel nagyobb mennyiséget kell majd elvetni./mti/

--

bb. 8. gazdag program a „gyöngyösi szüreten”,

vid ká/11 la

1969. szeptember 10.

gyöngyösi szeptember 14-től 21-ig gazdag programmal rendezik meg a hagyományos szüreti ünnepségeket. az egy héten tartó rendezvényre több ezer hazai és külföldi vendéget várnak. az ünnepi megnyitóra szeptember 14-én kerül sor, amikor új áruházat avatnak és megnyitják a vadászati kiállítást. népitánc fesztivál, mezőgazdasági kiállítás, üdültetési kiállítás, fotó- és virágkiállítás szerepel még a programban. kiállításon mutatkoznak be a heves megyei művészek is. a „gyöngyösi szüret”, kiemelkedő eseménye lesz a hagyományos szüreti felvonulás. az ünnepi rendezvényeken itélik oda az aranydíjat a legjobb művészeti csoportoknak és a legeredményesebb termelő gazdaságnak.
/mti/

--

bb. 10. husz éves a fejér megyei népiegyüttes

vid fm/11 la

1969. szeptember 10.

az idén ünnepeli huszadik „születésnapját”, a fejér megyei népiegyüttes. a két évtizedes jubileumról méltóképpen emlékeznek meg: az állami népiegyüttes köszönti majd a vidéki „kistestvért”,

a 186 tagú együttes évente 25-30 előadást tart, s valószínűleg még ebben az évben megünnepeheti az ezredik szülinapját is./mti/

--

- 5 -

bb. 11. népesedési statisztika - lakástervezéshez

1 hi/tm/zs/11 la

1969. szeptember 10.

a budapestiek 52 százaléka házas, 36,1 százaléka nőtlen, vagy hajadon, 8 százaléka özvegy, 3,9 százaléka elvált - számították ki a lakástervezők. ugyanis az említett adatok figyelembe vételével alakították ki az ideális lakástípust. ez - családonként átlagosan 2,4 gyermekkel számolva - 2-3 szobás otthon. Ugyan lakásokból állnak majd az új lakóövezetek: Zuglóban 12-13 000 lakás mintegy 40 000 ember részére, Rákospalotán 19 000 családi otthon 60 000 lakossá. /mti/

--

bb. 12. újabb 20 hektár erdőt telepítenek a bakonyi homokfennsíkon

vid kz/mné/11 la

1969. szeptember 10.

az ősszel tovább folytatják a fenyőfő község határában elterülő mintegy 200 hektáros, évszázadok óta kopár homokos bakonyi fennsík erdősítését. az elmúlt évben 120 hektáron sikerült itt meghonosítani az erdei fenyőt. ezekben a napokban újabb 20 hektárt készítenek elő telepítésére. a szaporító anyagot a szomszédos erdőség egészséges, szépnyvű 150-200 éves fenyőfáitól nyerték. /mti/

--

bb. 9. a jövő héten átadják a forgalomnak a thököly ut baross téri szakaszát

1 zsu/rt 10/11 la

1969. szeptember 10.

a thököly ut baross téri szakaszán a jövő héten mindkét irányban megindítják a közúti forgalmat. ezt eredetileg augusztus első felére tervezték, az aszfaltépítő vállalat azonban a fekete burkolathoz szükséges nemes zuzalékot a máv szállítási nehézségei miatt nem kapta meg időben, s így az utszakasz csak most készült el.

a forgalmi nehézségek a baross tér körül nem szűnnek meg azonban teljesen a thököly ut megnyitásával, ezért ezzel egyidejűleg lezárják a kerepesi ut baross tér felé eső szakaszát. a járművek a rákóczi utról a thököly uton át a keleti pályaudvar homlokzati oldala előtt haladva juthatnak majd ki a kerepesi utra. /folyt.köv./

- 6 -

bb. 9./ a jövő héten ... folyt./ 11

amint lezárják a kerepesi uti részt, az építők megkezdik a mező imre ut felé vezető aluljáró folyosó építését, s még ebben az évben be is fejezik. a 165 méter hosszú felüljáró acélszerkezetén eddig 75 méteres hosszúságban fejezték be a ganzv-mávag szerelői a hegesztést és ezen a részen az építők héten megkezdték a vasbeton pályalemez zsaluzását. /mti/

ll

- 7 -

bb 13. hírek a főváros életéből

1 g j szb zs

1969. szeptember 10.

statistika az ingatlanforgalomról

Elkészült a statisztika a főváros ingatlanforgalmának első nyolc hónapjáról. az adatok tanúsága szerint ez év január 1 és augusztus 31 között összesen 3 983 ingatlan cserélt gazdát, az együttes vételár pedig 287 millió forint volt. érdekes, hogy ez csaknem pontosan egyezik az előző évi ingatlanforgalommal: 1968. első nyolc hónapjában tudniillik 3993 ingatlan adás-vételét bonyolították le. a vételárban azonban csaknem 50 millió forint a különbség - 1969. „javára... /igaz, az elkeltek, házak, öröklakások méretéről, illetve szabaszámáról még nincsenek pontos adatok, részletes kimutatások./ tavaly, a január 1 és augusztus 31 között gazdát cserélt ingatlanokért átlagosan 59 854 forintot fizettek a vevők, az idén viszont 72 056 forintot.

nincsenek óvodai gondok a vi. kerületben

a főváros többi kerületétől eltérően, a terézvárosban egyelőre nem okoz gondot az óvodások elhelyezése. a tanácsai gyermekintézményeknek évak óta egyetlen felvételi kérelmet sem kellett elutasítaniuk helyhiány miatt, s a jelek szerint a jó hagyományt az idén is folytathatják. a kerület 11 tanácsai óvodájában ugyanis összesen 1140 három-hat éves apróságot tudnak elhelyezni, gondolni, jelenleg viszont „mindössze”, 1021 gyermek jár óvodába.

a későbbiekben a tanács illetékesei számolnak bizonyos „óvodás-többlettel”, azokkal a kicsinyekkel, akiknek édesanyjuk - a gyermekgondozási segély lejártá után - munkába áll. ezért a munkácsy Mihály utcai óvodát a melllette levő, korábban lakásnak használt helyiségekkel bővítik.

csepeli panasz: kevés a játszótér

a xxi. kerületben a tanácsotagi beszámolókon jónéhány körzetben szóvá tették a szülők, hogy kevés a játszótér és sok helyütt - megfelelő terület híján - a járdán, az uttesten labdázhatnak, futbalozhatnak a gyerekek. a legutóbbi tanácsülésen a szülői panaszok nyomán a tanácsotagi plénuma utasította a végrehajtó bizottságot: jelöljön ki játszótérnek alkalmas területeket, lehetőleg azokon a környékeken, ahol „hiánycikk”, a grund, a forgalmas utvonalaktól távolasó üres terület. a tanács szakemberei a leendő labdázó, homokozó területek kijelöléséhez segítségül hívják a kerületi népfőnöki bizottság és a kizs. aktivitást, sőt az oktatási állandó bizottság tagjait is. közösen készítik el a játszótér-„berendezésnek”, tervét is. /mti/

8.02/szb

-8-

8.10

10.10.1969

bb 14. több mint száz rendezvény a „vendégül lát borsod”, programjában

vid fm bh la

1969. szeptember 10.

a borsod megyei andcs kereskedelmi osztálya az idén immár harmadik alkalommal rendezte meg a vendéglátóiparban és idegenforgalomban érdekelt vállalatokkal és intézményekkel közösen a „vendégül lát borsod”, rendezvénysorozatát.

egy hónap alatt az ismert idegenforgalmi helyeken - többek között sárospatakon, tokajban és mezőkövesden - több mint száz eseményre kerül sor. szeptember 18-án miskolcon, a katowice étteremben a lengyel testvérváros küldöttségének részvételével lesz az ünnepélyes megnyitó. a látványos, nemkülönben pedig a borsodi konyhaművészet remekait bemutató események során a világhírű aggteleki barlangvidék központjában, jászafőn pisztrángustést rendeznek, míg a mezőkövesdi matyócsa vendégfogadóban matyó lakodalmaszt mutatnak be, miközben a hagyományos ételket szolgálják fel. sátrajszajhelyen az aortai örömeinek hódolók a 17-18. század hajdani udvarházainak konyháján készült ételkülönlegességekkel ismerkedhetnek meg. sárospatakon az egykori kolostorból átalakított fogadóban a világhírű tokaj-hegyaljai, valamint a dél-borsodi borekből rendeznek kiállításot és kóstolót. /mti/

bb 15. 270 millió forintot fordítanak építkezésre vas megye termelőszövetkezetei

vid ká bh la

1969. szeptember 10.

vas megye termelőszövetkezetei az idén 270 millió forintot költenek építkezésre. többek között nyolc - 300 férőhelyesnél nagyobb - tenészteti telep épül. ehhez hetven százalékos állami támogatást kapnak a nagyüzemek. több tax, mint például a gércei, a nyőgéri, és a körmendi, meglévő vegyes majorját szakosítja, s így teremti meg a termelőkenyebb munka feltételeit. épülnek az országos sertésprogram megvalósítását szolgáló fiáztatók és hizlatdák is. a jánosházi tax az alsócsigival, a simasági pedig a chernelháza-damonyaival épít közösen korszerű sertéstelepet.

gépek vásárlására csaknem 57 millió forintot fordítanak. tipizálják erőgép-parkjukat, s ezzel megkönnyítik az alkatrész-ellátást. 42 millió forintot költenek a szövetkezetek a termőtalajok javítására. ebből csak az őrségi talajjavítás 15 millió forintba kerül. az építkezések útjára tervszerű. /mti/

8.35 bh

- 9 -

8.10

10.10.1969

bb 13. hírek a főváros életéből

1 g j szb rs

1969. szeptember 10.

statisztika az ingatlanforgalomról

elkészült a statisztika a főváros ingatlanforgalmának első nyolc hónapjáról. az adatok tanúsága szerint ez év január 1 és augusztus 31 között összesen 3 983 ingatlan cserélt gazdát, az együttes vételár pedig 287 millió forint volt. érdekes, hogy ez csaknem pontosan egyezik az előző évi ingatlanforgalommal: 1968. első nyolc hónapjában tudnivalóan 3993 ingatlan adásvételét bonyolították le. a vételárban azonban csaknem 50 millió forint a különbség - 1969. január 1-igaz, az elkelet telkek, házak, öröklakások méretéről, illetve szabványáról még nincsenek pontos adatok, részletes kimutatások. / tavaly, a január 1 és augusztus 31 között gazdát cserélt ingatlanokért átlagosan 59 854 forintot fizettek a vevők, az idén viszont 72 056 forintot.

nincsenek óvodai gondok a vi. kerületben

a főváros többi kerületétől eltérően, a terézvárosban egyelőre nem okoz gondot az óvodások elhelyezése. a tanácsi gyermekintézményeknek évek óta egyetlen felvételi kérelmet sem kellett elutasítaniuk helyhiány miatt, s a jelek szerint a jó hagyományt az idén is folytathatják. a kerület 11 tanácsi óvodájában ugyanis összesen 1140 három-hat éves apróságot tudnak elhelyezni, gondolni, jelenleg viszont „mindössze”, 1021 gyermek jár óvodába.

a későbbiekben a tanács illetékesei számolnak bizonyos „óvodás-többlettel”, azokkal a kicsinyekkel, akiknek édesanyjuk - a gyermekgondozási segély lejártá után - munkába áll. ezért a munkácsy Mihály utcai óvodát a melllette levő, korábban lakásnak használt helyiségekkel bővítik.

csepeli panasz: kevés a játszótér

a xxi. kerületben a tanácsotagi beszámolókon jónéhány közrészben szóvá tették a szülők, hogy kevés a játszótér és sok helyütt - megfelelő terület híján - a járdán, az uttesten labdázhatnak, futbalozhatnak a gyerekek. a legutóbbi tanácsülésen a szülői panaszok nyomán a tanácsotagek plénuma utasította a végrehajtó bizottságot: jelöljön ki játszótérnek alkalmas területeket, lehetőleg azokon a környékeken, ahol „hiánycikk”, a grund, a forgalmas utvonalaktól távolasó üres terület. a tanács szakemberei a leendő labdázó, homokozó területek kijelöléséhez segítségül hívják a kerületi népfőnt-bizottság és a kizs aktivistáit, sőt az oktatási állandó bizottság tagjait is. közösen készítik el a játszótérek „berendezésének”, tervét is. /mti/

8.02/szb

-8-

8/20

10/10/10

bb 14. több mint száz rendezvény a „vendégül lát borsod”, programjában

vid fm bh la

1969. szeptember 10.

a borsod megyei andráskereskedelmi osztálya az idén immár harmadik alkalommal rendezi meg a vendéglátóiparban és idegenforgalomban érdekelt vállalatokkal és intézményekkel közösen a „vendégül lát borsod”, rendezvénysorozatot.

egy hónap alatt az ismert idegenforgalmi helyeken - többek között sárospatakon, tokajban és mezőkövesden - több mint száz eseményre kerül sor. szeptember 18-án miskolcon, a katowice étteremben a lengyel testvérváros küldöttségének részvételével lesz az ünnepélyes megnyitó. a látványos, nemkülönben pedig a borsodi konyhaművészet remekait bemutató események során a világhírű aggteleki barlangvidék központjában, jászvafőn pisztrángustést rendeznek, míg a mezőkövesdi matyóország vendégfogadásban matyó lakodalmas mutatnak be, miközben a hagyományos étteleket szolgálják fel. sátralajszajhelyen az asztal örömeinek hódolnak a 17-18. század hajdani udvarházainak konyháján készült ételkülönlegességekkel ismerkedhetnek meg. sárospatakon az egykori kolostorból átalakított fogadóban a világhírű tokaj-hegyaljai, valamint a dél-borsodi borokból rendeznek kiállítást és kóstolót. /mti/

bb 15. 270 millió forintot fordítanak építkezésre vas megye termelőszövetkezetei

vid ká bh la

1969. szeptember 10.

vas megye termelőszövetkezetei az idén 270 millió forintot költenek építkezésre. többek között nyolc - 300 férőhelyesnél nagyobb - tehénészeti telep épül. ehhez hetven százalékos állami támogatást kapnak a nagyüzemek. több sz. mint például a gércei, a nyögéri, és a körmenői, meglévő vegyes majorját szakosítja, s így teremti meg a termelőkenyebb munka feltételeit. épülnek az országos sertésprogram megvalósítását szolgáló fiáztatók és hizlalók is. a jánosbázi sz. az alsóságiival, a simasági pedig a chernelháza-damonyaival épít közösen korszerű sertéstelepet.

gépek vásárlására csaknem 57 millió forintot fordítanak. tipizálják erőgépparkjukat, s ezzel megkönnyítik az alkatrész-ellátást. 42 millió forintot költenek a szövetkezetek a termőtalajok javítására. ebből csak az őrségi talajjavítás 15 millió forintba kerül. az építkezések utolsó tervszerű. /mti/

8.35 bh

- 9 -

8/20
10/10/10

bb 16. az italozás, a vagánykodás a közúti balesetek legfőbb forrása borsodban

vid/fm bh la

1969. szeptember 10.

tíz év alatt háromszorosára növekedett borsodban a gépjárművek száma, ; már meghaladja az ötvenöt ezret, - állapította meg az a felmérés, amelyet a magyar közlekedésrendészeti helyzettől és a balesetek alakulásáról készített a borsod megyei rendőrfőkapitányság. különösen jelentős magán-személygépkocsik számának növekedése: tíz év alatt - megtízszereződött.

a gépjárművek műszaki állapota gyakran nem kielégítő. az eddig felülvizsgált tízennyézer jármű husz százalékát ki kellett tiltani a közúti forgalomból.

a közúti forgalom biztonságát és a balesetek megelőzését szolgáló felmérésekből kitűnik, hogy amíg 1958-ban a közúti balesetek száma csak alig több mint háromszáz volt, addig tavaly már meghaladta a kétezeret. a legtöbb balesetet a személygépkocsivezetők okozták, - de tekintélyes számmal szerepelnek a motorkerékpárosok, s nem utolsósorban - több mint kétszáz esetben - a gyalogosok is. örvendetes viszont, hogy csökkent a mezőgazdasági gépek okozta közúti balesetek száma.

a balesetek előidőzésében továbbra is jelentős tényező az italfogyasztás. az is elgondolkasztató, hogy sok esetben a nagyobb gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetők „vagánykodnak”, a közutakon, és okoznak balesetet. további gond, hogy kavás a parkolóhely, s a gépkocsitulajdonosok sokszor azt sem tudják, hogy az ahol található, mert nincsenek megfelelő eligazító táblák. ugyanaz vonatkozik a krossz által előírt egyes - közlekedést szabályozó - jelzőberendezésekre is.

a közlekedésrendészet a felmérés alapján a helyi tanácsokkal, valamint más társadalmi szervekkel közösen intézkedéseket tesz a közlekedés biztonságát szolgáló rendelkezések betarttatására, a meg-növekedett forgalmu helyeken a gyalogos áthalóhelyek rendezésére, valamint az iskolások és felnőttek körében végzendő propaganda munka fokozására./mti/

-. -

- 10 -

8.50 bh

poz

10.15. DM

bb 17. népzenei gyűjtőmunka somogyban

vid fm bh la

1969. szeptember 10.

a somogy megyei népművelési tanács felhívására népzenei gyűjtőmunka kezdődött somogyban. ének - és zenetanárok, honismereti gyűjtők keresik fel a megye lemerit, vagy kevésbé ismert énekeseit, nótárait,, , jegyzéket készítenek a környék legismertebb dala-ról. a gyűjtőmunka célja: egyfelől bekapcsolódni az országos akcióba, másfelől a közismert formájában megjelent népzenei gyűj-temény elkészítésébe. a legjobb gyűjtőket a megyei népművelési tanács megjutalmazza./mti/

bb 18. babkombájn és babfeldolgozó gépsor

vid/ká bh la

1969. szeptember 10.

gépítették a legmunkaigényesebb növény, a bab szedését és válogatását a székesfehérvári vörösmarty termelőszövetkezet-ben. a kísérletképpen munkába állított magyar konstrukcióju bab-kombájn feleslegessé teszi a kéziszedést, gyorsan és törés nél-kül szedi a hüvelyeket. sok kézimunkát takarít meg az a babfel-dolgozó gépsor is, amely három méret szerint válogatja, tisztítja és minőség szerint is osztályozza a termést. óránként tízenöt mázsa zöldbab, „vonul végig,, a gépsoron. az ötletes berendezés kiválogatja az exportminőségű vékony ceruza-babot, s így a lassu kézi válogatás megtakarításával lényegesen meggyorsítható az exportlábak csomagolása. az új gép és gépsor igen jól bevált székesfehérvárott. /mti/

-. -

bb 19. embarqó: 12 óráig!

a budapesti őszi vásár félideje: 275 ezer látogató - 1.8 milliárd forint üzletkötés

t st/mm bh nk

1969. szeptember 10.

szerdán délben félidejéhez érkezett a budapesti őszi vásár és a gyorsstatistika arra utal, hogy a forgalom minden szempont-ból lényegesen nagyobb mint tavaly. szerdán a déli órákban keres-te fel a várostligeti vásárvárost a 275 ezredik látogató, az 1968-as bőv első félidejében 178 ezren látogattak a vásárra. a közvé-leménykutatás eredményei szerint a kiállított áruk bőségesebb vá-lasztéka és a nagyobb vásárlási lehetőség vonz a tavalyinál is jobbat nagyobb tömegeket. a magyar nemzeti bank adatai szerint kedd estig 20.658.000 forint értékű áru kelt el, szerda délig ez az összeg még tovább jó két millió forinttal növekedett. a múlt év első öt napi forgalma alig haladta túl a nyolc millió fo-rintot.

/folyt. köv./

- 11 -

9.5.10
9.5.11p

bb 16. az italozás, a vagánykodás a közúti balesetek legfőbb forrása borsodban

vid/fm bh la

1969. szeptember 10.

tíz év alatt háromszorosára növekedett borsodban a gépjárművek száma, ; már meghaladja az ötvenévezret, - állapította meg az a felmérés, amelyet a magyar közlekedésrendészeti helyzettől és a balesetek alakulásáról készített a borsod megyei rendőrfőkapitányság. Különösen jelentős magán-személygépkocsik számának növekedése: tíz év alatt - megtízszereződött.

a gépjárművek műszaki állapota gyakran nem kielégítő. az eddig felülvizsgált tízennyezer jármű husz százalékát ki kellett tiltani a közúti forgalomból.

a közúti forgalom biztonságát és a balesetek megelőzését szolgáló felmérésből kitűnik, hogy amíg 1958-ban a közúti balesetek száma csak alig több mint háromszáz volt, addig tavaly már meghaladta a kétezret. a legtöbb balesetet a személygépkocsivezetők okozták, - de tekintélyes számmal szerepelnek a motorkerékpárosok, a nem utolsó sorban - több mint kétszáz esetben - a gyalogosok is. örvendetes viszont, hogy csökkent a mezőgazdasági gépek okozta közúti balesetek száma.

a balesetek előidőzésében továbbra is jelentős tényező az italfogyasztás. az is elgondolkoztató, hogy sok esetben a nagyobb gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetők „vagánykodnak”, a közutakon, és okoznak balesetet. további gond, hogy kevés a parkolóhely, s a gépkocsitulajdonosok sokszor azt sem tudják, hogy az ahol található, mert nincsenek megfelelő eligazító táblák. ugyanaz vonatkozik a krossz által előírt egyes - közlekedést szabályozó - jelzőberendezésekre is.

a közlekedésrendészet a felmérés alapján a helyi tanácsokkal, valamint más társadalmi szervekkel közösen intézkedéseket tesz a közlekedés biztonságát szolgáló rendeletek betartatására, a meg-növekedett forgalmu helyeken a gyalogos áthaladási helyek rendezésére, valamint az iskolások és felnőttek körében végzendő propaganda munka fokozására./mti/

--

- 10 -

8.50 bh

90/20

10/15-DM

bb 17. népzenei gyűjtőmunka somogyban

vid fm bh la

1969. szeptember 10.

a somogy megyei népművelési tanács felhívására népzenei gyűjtőmunka kezdődött somogyban. ének - és zenetanárok, honismereti gyűjtők keresik fel a megye ismert, vagy kevésbé ismert énekesit, „nótafáit”, jegyzéket készítenek a környék legismertebb dala-ról. a gyűjtőmunka célja egyfelől bekapcsolódni az országos akcióba, másfelől a közismert formájában megjelent népzenei gyűj-temény elkészítésébe. a legjobb gyűjtőket a megyei népművelési tanács megjutalmazza./mti/

bb 18. babkombájn és babfeldolgozó gépsor

vid/ká bh la

1969. szeptember 10.

gépítették a legmunkaigényesebb növény, a bab szedésit és válogatását a székesfehérvári vörösmarty termelőszövetkezet-ben. a kísérletképpen munkába állított magyar konstrukcióju bab-kombájn feleslegessé teszi a kéziszedést, gyorsan és törés nél-kül szedi a hüvelyeket. sok kézimunkát takarít meg az a babfel-dolgozó gépsor is, amely három méret szerint válogatja, tisztítja és minőség szerint is osztályozza a termést. óránként tizenöt mázsa zöldbab, „vonul végig”, a gépsoron. az ötletes berendezés kiválogatja az exportminőségű vékony ceruza-babot, s így a lassu kiválogatás megtakarításával lényegesen meggyorsítható az exportlábak csomagolása. az új gép és gépsor igen jól bevált székesfehérvárott./mti/

--

bb 19. embargó: 12 óráig!

a budapesti őszi vásár félideje: 275 ezer látogató - 1.8 milliárd forint üzletkötés

1 st/mm bh nk

1969. szeptember 10.

szerdán délben félidejéhez érkezett a budapesti őszi vásár és a gyorsstatisztika arra utal, hogy a forgalom minden szempont-ból lényegesen nagyobb mint tavaly. szerdán a déli órákban keres-te fel a városligeti vásárvárost a 275 ezredik látogató, az 1968-as bőv első félidejében 170 saren látogattak a vásárra. a közvé-leménykutatás eredményei szerint a kiállított áruk bőségesebb vá-lasztéka és a nagyobb vásárlási lehetőség vonz a tavalyinál is jobbat nagyobb tömegeket. a magyar nemzeti bank adatai szerint kedd estig 20.658.000 forint értékű áru kelt el, szerda délig ez az összeg még tovább jó két millió forinttal növekedett. a múlt év első öt napi forgalma alig haladta túl a nyolc millió fo-rintot.

/folyt. köv./

- 11 -

9³⁵/10

9⁴⁵/16

bb 19. / a budapesti ... / bh

a földi alkalmi beszerzések tapasztalataikat az ipar és kereskedelem képviselői is megállapították, hogy a vásár igen sikeres, jó alkalom volt az ipar és a kereskedelem eszmecserejére és üzletkötésekre. a vásár alkalmából eddig aláírt üzletkötések értéke eléri az 1,8 milliárd forintot. a legnagyobb értékű keretszerződést a lampart írt alá: jövőre 722 millió forint értékű zománcedényt, fürdőkádát, pártágyakat és egyéb cikkeket szállít a kereskedelelemnek. a pamutgyártóipari vállalat félmilliárd forintos üzletet kötött, míg a videoton naponta írt alá szerződéseket, s eddig összesen 240 millió forint értékű televíziót és rádiót adott el.

a különböző vállalatok eddig 47 sajtótájékoztatót tartottak, s ezeknek sora szerdán újabb öt sajtótájékoztatóval folytatódott. a hűtőgépgyár például szerdán tájékoztatta az újságírókat arról, hogy kiegészült a tétel csatlós a 230 literes hűtőszekrényvel. a 125, a 150, a 175 és a 200 literes után rövidesen a 230 literes hűtőszekrény is forgalmazásra kerül, ára 3.680 forint lesz, vagyis 310 forinttal lesz drágább, mint a 200 literes./mti/

..-

bb 20. megkezdődött a földtani intézetek első nemzetközi konferenciája

t iz/tr bh hk

1969. szeptember 10.

szerdán reggel a magyar állami földtani intézet dísztermében megkezdődött a „földtani intézetek napja”.

ez a tanácskozás különleges helyet foglalt el azoknak az eseményeknek a sorában, amelyek a magyar állami földtani intézet 100 éves jubileuma alkalmából a külföldi szakemberek százait vonzották budapestre. az egyes országok földtani intézeteinek mindeddig nincs nemzetközi szervezete és közös problémáik megtárgyalására alkalmas konferenciákat, tanácskozásokat sem rendeztek eddig sehol. érthető tehát, hogy erre az első alkalomra, amikor lehetővé válik találkozásuk, a legtekintélyesebb külföldi földtani intézmények is elküldték képviselőiket.

a tanácskozáson, amelyet dr. fulöp józsef, a központi földtani hivatal elnöke, a jubileumi intézet igazgatója nyitott meg, ismertették eredményeiket és terveiket a szovjet, az angol, a francia, az osztrák, az ndk-beli, a holland, az indiai és a lengyel legfőbb állami geológiai intézmények képviselői.

amint kiderült bőven van közös probléma, számos területen lenne célszerű egyeztetni a földtani felvételezés, a térképezés módszereit. így valószínűnek látszik, hogy a földtani intézetek mostani első találkozója egy különleges konferencia-sorozat megindítója lesz./mti/

9.55/szb

-12-

10⁰⁰ R
10⁰⁰ Dm

bb 21. a kerületi tanácsok oktatási osztályvezetőinek értekezlete
t vt/tm zs bh nk

1969. szeptember 10.

szerdán dunabogdányban megkezdődött a budapesti kerületi tanácsok oktatási osztályvezetőinek kétnapos értekezlete. a tanácskozás napirendjén az új tanév legfontosabb oktatási, nevelési feladatai szerepeltek. mezei gyula, a fővárosi tanács oktatási főosztályának vezetője referátumában hangsúlyozta: fontos teendő, a budapesti iskolák vezetési színvonalának emelése, a felügyeleti munka hatékonyabbá tétele. általános iderekvés, hogy a főváros valamennyi tanintézete lehetőleg azonos értékű ismereteket nyújtson a diákoknak, megközelítően azonos szintű képzést adjon. ebből következően: az érdemjegyek mögött valóságos tudásnak kell állnia, a bizonyítványnak egyformán hiteles értékmérőnek kell lennie - bármelyik kerület tanintézetéről van szó. csak így valószínűsíthető, hogy egyenlő feltételekkel rendelkező fiatalokat becsúszásnak szárnyra a főváros belterületén működő iskolák és a peremrészek tanintézetei. az iskolák közötti egészségtelen szintkülönbségek felszámolásának természetesen fontos követelménye az is, hogy a szervezeti, a személyi és az anyagi feltételek megközelítőleg azonosak legyenek minden iskolában, s a tanintézetek rendelkezésére álljanak a szükséges felszerelések, műhelyek, szemléltető eszközök.

a főosztályvezető beszámolt arról, hogy az új tanévben az iskolai ellenőrzések során a felügyelők elsősorban azt kísérik figyelemmel: hogyan valósítják meg a tanintézetek az oktatáspolitikai célokat, ezek között például a munkás-gyerekekkel való intenzív foglalkozást, alkalmazzák-e a legkorszerűbb képzési módszereket. mindenütt nagy gondot kell fordítani arra, hogy az értékelés, az osztályozás igazságos, túlzásoktól mentes legyen, megszűnjék az érdemjegyek leszállításával történő büntetés.

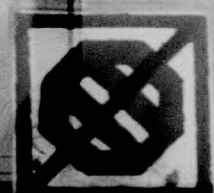
az értekezleten egyébként bejelentették, hogy a fiatalok művelődésének, kulturált szórakozásának elősegítésére a budapesti középiskolákban diák-klubokat szerveznek. a főváros vezetői határozatban rögzítették azt is, hogy az új tanévben mindenütt szervezeten, szakszerűen kell foglalkozni a beszédhibás gyerekekkel./mti/

9.50 bh

..-

- 13 -

10⁰⁰ R
10⁰⁰ Dm

bb 22. kiségitő iskolák és osztályok pest megyében - ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

t h1/j bh hk

1969. szeptember 10.

a gyógypedagógiai oktatás helyzetével, fejlesztésének feladataival foglalkozott szerdán a pest megye tanács végrehajtó bizottsága. beszámoltak az ülésen arról, hogy a gyógypedagógiai oktatásra javasolt tankötelesek testi-szellemi fejlettségét bizottságok vizsgálják felül. az enyéné fogyatékos tanulók kiségitő iskolába kerülnek - hat ilyen tanintézet működik cegléden, nagykőrösön, és vácott, - vagy az általános iskola mellett szervezett kiségitő osztályokban nyernek elhelyezést. eddig 42 községben 88 ilyen tanulócsoportot létesítettek. a súlyosabban fogyatékos gyermekek lehetőleg bentlakásos intézményben kapnak helyet. csobánkán, gyömrőn és vecsésen rendeztek be ilyen intézményt, összesen 310 gyermek részére. megállapították azt is, hogy az óvodákban, általános iskolákban sok a hibás beszédű gyermek, ezért a megye több helységében beszédjavító tanfolyamokat szerveztek.

megállapította a végrehajtó bizottság, hogy a 16. évüket betöltött értelmi fogyatékos fiatalok helyzete a megyében nem megnyugtató. a városokban az iskolaigazgatók személyes közbenjárására - főleg az építőiparban és a mezőgazdaságban - munkához jutnak a fiatalok, megoldatlan azonban a községekbe visszakerülő értelmi fogyatékosok foglalkoztatása. központilag nem tudnak biztosítani kellő mennyiségű, ugynevezett védő munkahelyet, s ennek következtében továbbra is számos probléma nehezíti az ilyen fiatalok sorsát. még aggasztóbb a súlyosan fogyatékos 16 éven felüliek helyzete, akiknek a foglalkoztatását csak intézményesen lehetne megoldani. az egészségügyi szervek erre nincsenek felkészülve, emiatt a gyógypedagógiai nevelés befejezése után újból csak a szülői háza hátról az említett fiatalok gondozása, s ezzel kárba vész a többéves nevelői munka. a végrehajtó bizottság tovább vizsgálja a kérdést, s főleg a vállalatoknál, kisipari szervezeteknél igyekeznek számukra védett munkakört találni./mti/

--

bb 24. györgy gyula,

sz/tr bh hk

1969. szeptember 10.

kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével hivatalos delegáció utazott törökországba az izmiri nemzetközi vásár megtekintésére./mti/

10.00 bh

- 14 -

10.55
10.00 Dny

bb 23. angol cég hegesztéstechnikai bemutatója a technika házában

t tz/mm bh hk

1969. szeptember 10.

a londoni british-oxygen cég a gépipari tudományos egyesület közreműködésével szerdán és csütörtökön hegesztéstechnikai bemutatót tart a technika házában.

az angol cég szakemberei a látogatók jelenlétében végzik el alumínium és különböző alumíniumötvözetek, valamint rozsdamentes és lágyacélok, továbbá magasan ötvözött acélok hegesztését. mindkét napon filmvetítéssel is tájékoztatást adnak magyar kollégáinknak félautomatikus, illetve impulzus-ívhegesztési módszereikről.

egyébként közvetlenül a két napos bemutató megnyitása előtt, megállapodást kötöttek a magyar hajó- és darugéppel két condor típusú lángvágó automata szállítására. az egyik jövő év februárjában, a másik június végére érkezik hazánkba.

ezenkívül további kereskedelmi ügyletekről is kezdődtek tárgyalások az angol cég képviselői és az illetékes magyar szakemberek között./mti/

--

bb 25. lengyel parlamenti küldöttség érkezett budapestre

t bc/mm bh hk

1969. szeptember 10.

a magyar országgyűlés meghívására szerdán délelőtt baráti látogatásra magyarországra érkezett a lengyel népköztársaság parlamentjének küldöttsége.

a küldöttséget czesław wycech, a szejm elnöke vezeti. a küldöttség tagjai: franciszek wachowicz, edmund ujma, teofil makowski, wladislaw machejek, mieczyslaw blachura, zofia paryzak, vanda zajfert, wactaw zak képviselők. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren kállai gyula, az országgyűlés elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagja, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, az országgyűlés tisztikarának több tagja, több országgyűlési képviselő és a külügyminisztérium képviselői fogadták. jelen volt a fogadtatásnál tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete, s a nagykövetség több tagja. / folyt. köv./

10.55 bh

- 15 -

11.05
11.10 Dny

bb 26. időjárásjelentés

tm bh bs

1969. szeptember 10.

a meteorológiai intézet jelenté szeptember 10-én, szerdán
13 órakor:

délnyugatról felhőátvonulások

az atlanti óceánról a brit szigeteken át nedves, óceáni lég-
tömegek áramlanak nyugat-európa felé. ennek következtében itt
párás, a reggeli órákban ködös az időjárás. franciaországban és
az alpok térségében helyenként esik az eső. néhány helyről ziv-
atarokat is jelentenek. ugyanakkor közép-európa keleti felén és
a szovjetunió európai területének nyugati részén derült, napos
az idő, és a hőmérséklet az évszaknak megfelelő.

házunkban kedden kevés felhő volt. országszerte 8-12 órán
át sütött a nap. napközben 22-26 fokig melegedett fel a levegő.
szerdán hajnalra pedig általában 9-15 fokig hűlt le. délután
folytatódott a száraz idő, az ország nyugati felében felhősödni
kezdett az ég. a hőmérséklet 11 órára 18-24 fokig emelkedett.
budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 18,8 fok volt,
0,7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor
budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított lég-
nyomás 765 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete Siófoknál 11 órakor 20 fok
volt.

várható időjárás csütörtök estig: időnként megnövekvő fel-
hőzet, elsősorban a dunántúlon záporral, egy-két helyen ziva-
tarral. mérsékelt, napközben megélénkülő déli, délnyugati szél.
a reggeli órákban párásság, helyenként köd. várható legtelese-
nyabb éjszakai hőmérséklet 10-15 °. Legmagasabb nappali hőmérsék-
let csütörtökön 20-25 fok között. a

a duna vízállása ma reggel 254 centiméter./mtl/

12.25 bh

12³⁵no

- 16 -

bb 27. a tudománypolitikai irányelvek alapján: a kutatóintézetek
gazdálkodásának egyszerűsítését készíti elő a pénzügyminisztérium

1 st/tm je bh bs

1969. szeptember 10.

a pénzügyminisztériumban megkezdték azoknak a jogszabály-
tervezeteknek a kidolgozását, amelyek tovább egyszerűsítik a
kutató- és fejlesztő intézetek gazdálkodásának rendszerét, bő-
vítik az intézetek gazdasági hatáskörét, s indokolt esetekben
kedvezményeket biztosítanak a kutatófejlesztő munkához.

mint a minisztériumban elmondották, a várható intézkedések
szorosan kapcsolódnak az mszmp központi bizottságának tudomány-
politikai irányelveihez. mivel a társadalom és a népgazdaság
gyorsütemű fejlesztését a hazai kutatásnak jelentős tudományos
feladatok megoldásával kell segíteni, a kutatásra szánt összegeket
a nemzeti jövedelem emelkedésénél gyorsabb ütemben kell növelni.
a tendencia már megkezdődött, 1968-ban 5,3 milliárd forintot köl-
töttek hazánkban kutatásra és fejlesztésre, a nemzeti jövedelemnek
mintegy 2,5 százalékát. ez az arány nemzetközileg is figyelemre
méltó. hasonló célokra a nemzeti jövedelemből körülbelül ugyanekkora
részét használnak fel például franciaországban, svájcban, s ennél
nagyobb az arány svédországban, belgiumban, olaszországban. ennek
ellenére a mi kutató intézeteink felszereltsége általában elmarad
az említett országokétól, mert nálunk az anyagi eszközöknek nagyobb
részét költik élő munkára, s kevesebbet korszerű eszközökre. hazánk-
ban a lakosság számához és a nemzeti jövedelemhez viszonyítva egy-
aránt többen foglalkoznak kutatással, mint egész sor fejlett ipari
országban. tiezer lakosra magyarországon 11,3, angliában 10,9,
hollandiában 7,6, franciaországban 6,7, az nszr-ban hat kutató jut.
tehát nem a létszámot kell növelni, hanem az intézeteket kell kor-
szerűsíteni.

az egyik feladat, hogy az intézeteket helyesebb gazdálkodás-
ra ösztönözzék. az új mechanizmus a termelő vállalatokhoz tartozó
kutató intézetek számára tette lehetővé a legnagyobb önállósá-
got. a 130 ugynevezett fő-hivatású kutatóintézet közül 46 meg-
kapta a vállalatyszerű gazdálkodás jogát, s nagyjából hasonló jog-
szabályok alapján dolgozhatnak, mint a vállalatok, de sajátos hely-
zetük miatt adókedvezményben részesülnek. most azt vizsgálják,
hogy milyen további adókedvezmények indokoltak számára.

/tolyt. köv./

- 17 -

135920

1969. szept. 10.

bb 27. /a tudománypolitikai ... 1. folyt./ bh

a költségvetésből gazdálkodó kutató intézetekben most már ugyancsak mód van szerződés kötésekre, tehát itt is megtalálhatók a vállalat-szerű gazdálkodás elemei, amit a jövőben tovább kell bővíteni. ezeken a helyeken előtérbe kerül a feladatok finanszírozása, amikor a magyar tudományos akadémiától a saját belátásuk szerint felhasználható összegeken kívül előre meghatározott célokra kapnak pénzt. ez a költségvetésből gazdálkodó kutató intézeteket is arra ösztönzi majd, hogy a tényleges igényeknek megfelelő munkákat végezzék.

a kutatómunka korszerűsítése érdekében felmerült annak a lehetősége is, hogy a kutatási eszközök importja esetén az intézetek vám- és letéti kedvezményt kapjanak. ezt a javaslatot most vizsgálják. a pénzügyminisztérium egyébként más érdekelt szervekkel részletesen megtárgyalja a kutató- fejlesztő munkát segítő új pénzügyi elképzeléseket, s azokat a tudománypolitikai tanács elé terjeszti majd. később a javaslatok felső állami fórumok elé kerülnek, s ha azokat ott is elfogadják, úgy az új, vagy módosított közgazdasági szabályozókba építve folyamatosan, egy részük valószínűleg már 1970-ben hatályba lép./mti/

--

bb 25. /Lengyel parlamenti... 1. folyt./-szb

czeslaw wycech a megérkezés után adott nyilatkozatában elmondotta:

- a lengyel népköztársaság szejmjének képviselői nem először látogatnak el a vendégszerető magyarországra, s a korábbi alkalomokhoz hasonlóan most is az a törekvés vezet bennünket, hogy tovább erősítsük a barátságot és az együttműködést államaink és népeink között. bizonyára önök is tudják, tapasztalják milyen szinten rokonszenvvel figyeli a lengyel nép a magyar nép életét, milyen eleven és mély a régi, hagyományos barátság, amelyet a lengyelek a magyarok iránt éreznek.

- látogatásunk célja, hogy személyesen is megismerjük azokat a sikereket, amelyeket a magyar nép a szocialista építésben elért, megismerjük e sikerek forrásait és hatását az állami élet különböző területein. mivel delegációnk parlamenti küldöttség, érthető, hogy különösen azok a tapasztalatok érdekelnek bennünket, melyeket önök a szocialista demokrácia szélesítése során szereztek. erről szeretnénk elsősorban véleményt cserélni, szót váltani magyar képviselő barátainkkal, ez programunk egyik legfontosabb pontja.

/folyt.köv./

14.00/szb

-18-

14.00
14.00

bb 25. /Lengyel parlamenti... 2. folyt./-szb

- meggyőződésem, hogy mostani látogatásunk hozzájárul a lengyel-magyar barátság elmélyítéséhez, a lengyel népköztársaság és a magyar népköztársaság kapcsolatainak további fejlődéséhez és a szocialista államok egységének megszilárdításához. e látogatással is szeretnénk kifejezésre juttatni, hogy szilárd elhatározásunk: magyar elvtársainkkal együtt tovább folytatjuk harcunkat a békéért és az egész világ dolgozó népeinek jobb jövőjéért.

nyilatkozata végén czeslaw wycech köszönetet mondott a barátai, szeretetteljes fogadtatásért, s tolmácsolta a lengyel nép testvéri üdvözlését a magyar dolgozóknak. /mti/

--

bb 29. kétezer embert foglalkoztat - tudományos intézetek szakvéleménye alapján fejlődik komló helyiipara

vid-kz szb bs

1969. szeptember 10.

komlón, a szénre épült mecseki bányavárosban az egyoldalú iparfejlesztés gondjainak enyhítése, elsősorban a nők és fiatalok foglalkoztatása érdekében elismerést érdemlő fejlesztést valósított meg az utóbbi években a város helyiipari vállalata. erről tárgyalt szerdai ülésén komló tanácsának végrehajtó bizottsága. a ruha, cipő, láda és butorúzemmel működő vállalat kétezer embernek ad jelenleg munkát. évi termelésének értéke elérte a 170 millió forintot. a „carbon”, márkával jelzett termékei nemcsak belföldön keresettek. idén 30 millió forint értékben exportálnak is. a konfekció üzem például az év eleje óta teljes egészében külföldi rendelésre dolgozik. európai országokon kívül újabban izlandba, kanadába, kuwaitba is szállítanak. a vállalat öt tervező és tudományos intézettel teremtett együttműködést. ezek szakvéleménye, javaslatai figyelembevételével fejlesztik gyártmányait, a gyártási technológiát és technikai berendezéseiket. az észak-mecseki szénvidéken, ahol a bányászatnak nincs hosszú jövője, a vállalat ruhaipari és ládaüzemet szándékozik létrehozni. százvár és máza alkalmas erre, ahol kezdetben a csökkent munkaképességű dolgozókat, valamint bányászfelelőségeket, leányokat foglalkoztatják majd. /mti/

--

14.13/szb

-19-

14.13
14.13

bb 28. rizikeszüret a bükki fenyvesekben

vid/kz bh bs

1969. szeptember 10.

a bükk hegység több mint félszáz ehető gombája között is „csemegének” számít a fenyőgomba, népies nevén a rizike. a hűvös-csapadékos augusztus végét felváltó napsütéses időjárás hatására olyan tömegben jelent meg a bükki fenyőerdőkben, mint az utóbbi tíz évben még egyszer sem. különösen sok található a bükk fennsíkán, jávorkút környékén. a környező falvak lakói kosárra szedik, s nagy mennyiségben árusítják a miskolci és kazincbarcikai piacokon.

az izletes gomba frissen elkészítve is kitűnő, de a háziasszonyok ecetes ennié, elsősorban mint téli savanyúságot kedvelik. a bükki községekben szinte elengedhetetlen kelléke a vadászvacsoráknak és a disznótöröknek. /mti/

--

bb 30. új tipustervek a magánlakás építetőknek

vid/kz bh bs

1969. szeptember 10.

két évvel ezelőtt a szolnok megyei népi ellenőrzési bizottság megvizsgálta a magánlakások építésének helyzetét. megállapította, hogy az otthonalapítók nagyrésze drága és a mai építészeti követelményeknek kevésbé megfelelő egyedi tervek alapján építkeznek elsősorban azért, mert a forgalomban lévő tipustervek jórészt használhatatlanok. a vizsgálat tapasztalatai alapján a megyei tanács vb építési, közlekedési és vízügyi osztálya ez évben „családi ház 1969”, címmel országos jellegű tervpályázatot hirdetett. a pályázatra tizennégy tervdokumentáció érkezett s ebből tizenháromat talált elfogadhatónak a zsűri. a beérkezett pályamunkák a végleges feldolgozás után - alkalmasak lesznek a magánlakás építők igényeinek maximális kielégítésére. a tervek általában figyelembe veszik a családi házak variálhatóságát. szerkezetében számolnak a helyileg hagyományosan használt építőanyagokkal, többek között még a vályoggal is. a magánlakások jelentős része családi erőből épül, ezért a tervek úgy készültek, hogy egy-egy családi ház több ütemben is elkészíthető legyen. számolnak a tervek az új szolnoki épületelemgyár által gyártott lakásmag szerkezetek felhasználásának a lehetőségével is. a zsűri a tizenhárom ezer forintos csökkentett első díjat sárvári István és sárvári Zoltán által benyújtott pályaműnek ítélte oda. a díjazott, illetve a megvásárolt pályamunkákat a jövő évben katalógus, illetve tipustervek csomagok formájában hozza forgalomba az otp. /mti/

--

14.10 bh

- 20 -

mti
1000 Dm

bb 31. tanévnyitó a nyiregyházi felsőfoku mezőgazdasági technikumban

vid-kz/mné bh bs

1969. szeptember 10.

a nyiregyházi felsőfoku mezőgazdasági technikum szerdán tartotta kilencedik tanévnyitó ünnepségét. az új tanévben a technikum kertészeti és gépészeti szakának első évfolyamán 150 hallgató kezdte meg a tanulást. /mti/

--

bb 32. vegyipari szakközépiskola épül kazincbarcikán

vid kz bh bs

1969 szeptember 10.

új vegyipari szakközépiskola építését kezdték meg szerdán kazincbarcikán. a felsőfoku vegyipari technikum, a több mint négyezer ipari tanulóval működő vegyipari szakmunkásképző intézet mellett ez már a harmadik olyan intézménye lesz a városnak, amely a borsodi vegyipari üzemeknek, - a tiszai vegyi kombinát-nak, az északmagyarországi vegyiműveknek és a borsodi vegyi kombinát-nak - képez szakembereket.

a több mint harminc millió forintos beruházási költséggel épülő új iskola tizenkét tanterem lesz s többek között még izotóp laboratóriummal is ellátják. egész borsod megyében ez lesz az első olyan középfoku tanintézet, ahol izotópokkal is végeznek majd gyakorlatokat.

az új iskola a tervek szerint 1972-re készül el. még a harmadik ötéves terv időszakában egészségügyi szakközépiskolát is kap a sajtó- és a szuhavölgy oktatási központjává fejlődő kazincbarcika. /mti/

--

bb 33. négy megye nőmozgalmi vezetőinek tanácskozása székesfehérvárott

vid/kz bh bs

1969. szeptember 10.

kétnapos tanácskozás kezdődött szerdán székesfehérvárott győr, sopron, pest, komárom és fejér megye nőmozgalmi vezetőinek részvételével. a nők társadalmi helyzetének, valamint a termelőszövetkezeti nőbizottságok működésének tapasztalatait vitatják meg. a bevezető előadást erdei Lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke tartotta. /mti/

--

13.25 bh

- 21 -

1345 Dm
1000 Dm

bb 34. megkezdődött az őszi vetés csongrádban
vid/kz bh bs

1969. szeptember 10.

Csongrád megyében - főleg a lazakötésű földeken - megkezdődött az őszi gabonafélék vetése. A legnagyobb apparátussal a tömörkényi alkotmány termelőszövetkezetben láttak munkához: 12 gép forgatta a talajt, s vetette a homokvidék kenyérgabonáját, a rozsot, valamint a takarmánykeveréket. Kiss Tamás, a tsz kossuth-díjas elnöke elmondta, hogy husz százalékkal nagyobb teljesítménnyel dolgoznak a traktorok, mint más években olyan kedvező a talaj nedvességtartalma. Az idén ugyanis január 1-től csongrádban átlagosan 445 milliméter csapadék hullott. Ez 77 milliméterrel meghaladja a sokévi átlagot. Ennek köszönhető, hogy kevesebb talajmunkával, kisebb költséggel jobb, porhanyósabb magány készíthető, mint más esztendőben. A tömörkényi tsz-ben szeptemberben és októberben 2 000 holdon kerül földbe az őszi kalászosok magja. Ugyancsak megkezdődött a rozs vetése a szegedi járás duna-tisza közti homokvidékén is. /mtl/

bb 35. 100 millió forint értékű műanyaggyöcskák világszinten
- sajtótájékoztató a balatonszéplaki ioncserélő szimpóziumról

t tz/mm je bh bs

1969 szeptember 10.

Nemzetközi tudományos tanácskozás lesz a következő napokban balatonszéplakon, a második ioncserélő szimpózium. A tanácskozáson, amelyet a magyar kémikusok egyesülete szervezett a nehézipari minisztérium és a nitrokémia ipartelemek támogatásával, a hazaiakon kívül 13 ország tudományos életének képviselőiben 70 külföldi szakember is részt vesz. Jelen lesznek ennek a viszonylag fiatal tudományágnak legjobb angol, bolgár, csehszlovák, francia, jugoszláv, lengyel, ndk-beli, nszk-beli, olasz, osztrák, román, svájci, szovjet és természetesen magyar művelői, összesen csaknem kétszázan.

A szimpózium „vezérkara”, szerdán délelőtt a budapesti technika házában tájékoztatta a sajtó képviselőit a csütörtöki kezdődő tanácskozás programjáról, céljáról.

Hazánkban, - bár csak több évtizedes késedelemmel indult meg a munka ezen a területen, - ma már nemzetközileg is versenyképes minőségben állítják elő az ioncserélő műanyaggyöcskát, ezeket az apró, milliméteres, különlegesen kezelt műanyaggyöcskákat, amelyeknek halmaza kitűnő kémiai szűrő. Igen jól tisztítja például a vizet, s így szinte nélkülözhetetlen a nagy erőművekben, a tranzisztorgyártásban, a gyógyszeriparban, a szennyvizek tisztításában, a tengeri víz sótalanításában stb. A jelenlegi hazai termelés értéke eléri a 100 millió forintot, de milliárdos értékek működését teszi biztosítottsá, a gyártott mennyiségnek körülbelül kétharmada külföldre kerül. /mtl/

14.40 bh

1621 Leli

--

- 22 -

bb 36. gazdag répatermés, a tervezettnél kétezer vagonnal több
cukor - a magyar cukoripar szezonnyitó sajtótájékoztatója

t kf/kf/ie/ll bs

1969. szeptember 10.

Megkezdődött az 1969/70 évi cukorrépa feldolgozási kampány; a hatvani, a sarkadi, a szolnoki, a mezőhegyesi és az ercsi cukorgyár már termel, a többi hat üzem pedig fokozatosan áll munkába a jövő hét végéig. A szezon indulásával kapcsolatos hagyományos sajtótájékoztatót szerdán tartotta nagy lászló, a magyar cukoripar vezérigazgatója.

Az ország 11 cukorgyára a tavalyinál jóval kisebb területről, mintegy 170 000 hektárral, várja a cukorrépa, mégpedig a kedvező időjárás és a mezőgazdasági művelés fejlődése nyomán európai színvonalú termésre számítanak, s így a várhatóan 350 000 vagon répat vásárolnak fel mintegy 650 átvételi állomáson.

A múlt év óta sokat fejlődött a répatermelés és betakarítás technikai színvonala. A tavalyi 226-tal szemben az idén 380 művelő gépsor dolgozik, s a termés 21,2 százalékát - a múlt évi 8,5 százalékkal szemben - gépek takarítják be.

A cukorgyárak napi 15 000 vagon répa átvételére készültek fel. Az ipar raktározási gondjain enyhít, hogy a termelőszövetkezetek, az állami gazdaságok mintegy 7 000 vagon cukor bértárolását vállalták. November közepén az ipar befejezi a répa átvételét, s utána a szezon befejezéséig körülbelül 160 000 vagon nyersanyag tartós tárolásáról kell gondoskodnia. 30 000 vagonnyit a gyárakban helyeznek el, a többit a külső átvételi állomásokon tárolják; egy részét már korszerűen szellőztetett prizmákban.

A magyar cukoripar az idén 210 millió forintot költött üzeminek karbantartására, s további 359 milliót korszerűsítésre, bővítésre. Folytatták egyebek között a szolnoki cukorgyár kapacitását bővítő rekonstrukciót, amelynek során dán licenc alapján készült lengyel gyártmányú folyamatos diffúziós berendezést szereltek fel, 3500 vagonos jól gépesített tárolóteret és 10 000 köbméteres korszerű ülepítőt építettek. Nagyobb korszerűsítési munka folyt a sárvári és a kaposvári cukorgyárban is. A fejlesztés eredményeként napi 110 vagonnal növekedett a cukoripar feldolgozási kapacitása.

A gazdag termés nyomán a cukoripar a tervezettnél mintegy kétezer vagonnal több, összesen 41 000 vagon cukrot gyárt. Ebből a mennyiségből mind a növekvő hazai, mind az exportigényeket kielégítik. Ebben az évben egyébként 1500 vagonnal növekedett a hazai cukorfogyasztás. /mtl/

- 23 -

15.50/re

1626 Leli

bb. 37. nem fejlődött a javítás-szolgáltatás nógrád megyében - a megyei neb a tanácsok aktívabb segítő és ellenőrző tevékenységét szorgalmazza

vid fm/11 bs

1969. szeptember 10.

nógrád megyében csökkent a lakosság részére végzett javítási szolgáltatás, az egy lakosra jutó szolgáltatás évi átlagos értéke messze elmarad az országos vidéki átlagtól - állapították meg a nógrád megyei népi ellenőrzési bizottság szerdai ülésén. a csökkentést elsősorban a kisipari szövetkezetek visszahúzódása okozza: tavaly például gazdaságossági problémákra hivatkozva huszonkét felvevőhelyet szüntettek meg a megyében. de hasonló folyamat megy végbe a tanácsai iparvállalatok által korábban létrehozott javítórészlegek tekintetében is. sok a panasz a javításokat, szolgáltatásokat végző részlegek munkájának rossz minősége, megbízhatatlansága miatt is, amit némely vállalat úgy old meg, hogy a részleget megszünteti. ennek következtében kiterjedt körzetek maradnak fontos szolgáltatások nélkül.

a megyei neb ülése rámutatott arra, hogy bár a kormány az idén határozatot hozott a lakossági szolgáltatás fejlesztésére, és ezt megtárgyalták illetékes megyei testületek is, a kívánt javulás késik. a vállalatok, szövetkezetek ma is elsősorban a jövődelmezőbb árutermelést helyezik előnybe, ráadásul a magánkiszármások tevékenységében is túlsúlyba került a közületek megrendeléseinek kielégítése. hozzájárult a helyzet romlásához, hogy a szolgáltatást végző dolgozók anyagi érdekeltsége nem biztosított, az ilyen részlegekben képződő fejlesztési alap a jelenlegi színvonal fenntartására sem elegendő, az alkatrészellátás fogyatékos, és végül, de nem utolsósorban emelkedtek a szolgáltatási díjak.

a nógrád megyei neb javasolja, hogy a szolgáltatási tevékenységet végző részlegekben meg kell teremteni a vállalati és személyi érdekeltség érvényre jutásának feltételeit, biztosítani kell a fejlesztés eszközeit a közgazdasági szabályozók megfelelő alkalmazásával. sok lehetőség rejlik a szolgáltatások önköltségének csökkentésében is, ha azok végzését a lehető legegyszerűbb szervezeti formában bonyolítják le. támogatni kell a vállalatok egyesüléseinek létrehozását, és ösztönözni kell az állami vállalatokat is, hogy szabad kapacitásukat a lakossági szolgáltatás szférájában hasznosítsák. célszerű lenne megkönnyíteni a másodállásos iparrendelvények kiadását, s a kezdő magánkiszármások fokozottabb anyagi segítségét. mindebben a helyi tanácsoknak az eddiginél nagyobb szerepet, felelősséget kell vállalniuk az ellenőrzéstől kezdve a szolgáltatási alap, a bankhitelek odaítélésének elbírálásáig./mti/

- 24 -

16.00/11

16.08. Leli

bb. 38. ajándékba kapott angol film debreceni bemutatója

vid fm/11 bs

1969. szeptember 10.

George Höllering, - aki több mint harminc esztendővel ezelőt filmet készített a hortobágyról -, három évtized múlva ismét felkereste a pusztát, s magyarországi látogatása során debrecennel is ismerkedett. debreceni tartózkodása emlékére George Höllering, - aki jelenleg a londoni Academy Cinema igazgatója, - „alakok és formák” című kisfilmjének egyik kópiáját ajándékozta a debreceni művész mozinak. a filmet szerdán mutatták be a debreceni filmszínházban./mti/

bb. 39. tanévnyitó a kecskeméti műszaki főiskolán

vid fm/11 bs

1969. szeptember 10.

szerdán ünnepélyes tanévnyitót tartottak a kecskeméti gépipari és automatizálási műszaki főiskolán. a most kezdődő oktatási évben már főiskolaként működő intézményben 250 új diák tett fogadalmat. a főiskolán üzemmérnököket képeznek az eddigi szaktechnikusok helyett./mti/

bb. 40. ajándékház

vid fm/11 bs

1969. szeptember 10.

új otthont építettek Óriszentpéter társadalmi szervezetei a 73 éves özv. László Györgynének. az idős asszony régi vályogháza lakhatatlanná vált, és helyébe bontott anyagból 3x4 méteres lakószobát emeltek. a helyi termelőszövetkezet építőbrigádja, a tanács tagjai, nyugdíjasok, kiszékek munkaidő után és vasárnap dolgoztak Lászlóné új otthonán. két hét múlva kiszáradnak a falak és az idős asszony beköltözhet az „ajándék-házba”./mti/

16.02/e

Nebi Leli

- 25 -

bb. 42. „olajbálna,, a dunán

vid kz/11 bs

1969. szeptember 10.

Különleges alkotmány „horgonyoz,, a komáromi kőolajipari vállalat dunai kikötőjében. a hossza 40 méter, átmérője 2 méter, anyaga műszállal erősített gumí. az óriás bárnához hasonló gumiszály „gyomrában,, 50 vagon olajat, benzint, vagy más folyékony terméket tehet elhelyezni. a különleges szállítóeszközt a mahart vásárolta az angol dunlop cégtől. használata nagyon gazdaságos. a kőolajipari termékeket szállító tartályokban ugyanis olaj után például benzint csak akkor lehet vinni, ha a tartály betesztjét előbb alaposan kigőzölik. az ilyen uszályokat ezért többnyire csak a rakodástól a célig tudják kihasználni, visszafelé üresen vontatják. a kiürített „olajbálnát,, viszont csak össze kell hajtani és jól elfér valamelyik uszály kihasználatlan sarkában.

a gumiszály sikeresen megtette próbateljét: benzint szállított ausztriába, s vissza is tért onnan. ez volt az első alkalom, hogy európai folyón jelent meg az „olajbálna,,. eddig ilyen csak tengeri forgalomban használták. most utólagos ellenőrzés az angol céghez szállították. később - a hosszabb tapasztalatok alapján dönt a mahart, hogy milyen mértékben növelje szállítóparkját ilyen gumiszályokkal./mti/

bb. 43. vízügyi, talajvédelmi szakemberek tapasztalatcseréje vas megyében

vid kz/11 bs

1969. szeptember 10.

a nyugatdunántuli vizgazdálkodási társulatok meghívására szerdán négy napos tapasztalatcserére vas megyébe érkezett a felső tiszavidéki és az észak-magyarországi vizgazdálkodási társulatok mintegy hetven tagú küldöttsége. a vendégek szerdán a sárvári és a kőszegi vízművel ismerkedtek. a következő napokban az órségi vízrendezést, talajjavítást, az egyházasrádóci termelészövetkezet határában forgalomban lévő meliorációs, valamint a kemenes-álja vízrendezési munkáit tanulmányozták. megtekintik a reszneki, rédicsei, zalatárnoki közös gazdaságok talajvédelmi munkáit és a kisbalatoni láphasznosítást./mti/

- 26 -

16.10/11

16.10.11

bb 41. harminc pécsi pedagógus bucsúztatása

vid/fm/um bs

1969. szeptember 10.

pécsett szerdán kedves ünnepségen bucsúztatták a város óvodáiból, általános és középiskoláiból nyugalomba vonult pedagógusokat. a harminc idős pedagógusnak gabriel józsef, a tanács művelődésügyi osztályvezetője mondott köszönetet munkásságukért, majd emléktárgyat és jutalmakat nyújtott nekik./mti/

-.-

bb 45. sok esetben sérti a szocialista munkaerkölcsöt - a mellékfoglalkozásokat és másodállásokat vizsgálta a komárom megyei nevelési

vid/kz/um bs

1969. szeptember 10.

érdekes vizsgálat tapasztalatait vitatta meg szerdai ülésén a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság. 27 helyen - gyárakban, hivatalokban, tanácsokban - nézték meg, betartják-e a másodállásokra és mellékfoglalkozásokra vonatkozó jogszabályokat. a vizsgált üzemek, szervek a múlt év eleje óta 1210 mellékfoglalkozásra és 47 másodállásra adtak ki engedélyt. ugyanakkor 412 mellékfoglalkozású és 12 másodállású dolgozót alkalmaztak. az új gazdasági irányítási rendszerben saját hatáskörükben döntenek ezekről az állásokról, a vizsgálat mégis nagyon időszzerű volt. jogszabásokba ütközés esetén csak elvétve akad ugyan, de sok olyan esettel találkoztak a népi ellenőrök, amely sérti a szocialista munkaerkölcsöt. a mellékfoglalkozásuk többsége fizikai dolgozó, akik a szabályoknak megfelelően munkaidőjük után működnek más vállalatoknál vagy termelészövetkezeteknél. vannak azonban olyan esetek, amikor mellékfoglalkozásként engedélyezett munka - így például vállalati jogtanácsosoknál - csak másodállásban, vagyis a munkaidő alatt is végezhető, hisz csak akkor tudnak a különböző szerveknél, intézményeknél eljárni. találkoztak ugyanakkor olyan másodállásokkal, amelyek ellátása eleve kizárt, mert az illetőnek /például művezető / teljes munkaidőjét főfoglalkozású munkahelyén kell töltenie. több olyan vezető beosztású dolgozó van, aki 2 vagy több mellékfoglalkozást vállalt el egyidőben. több tanácsai dolgozónak van a felügyelete alatt álló szervnél munkaviszonya. van olyan eset is, hogy ahol azért foglalkoztatják más vállalatok dolgozóit, hogy bizonyos előnyhöz jussanak, így például könnyebben szerezhessenek be bizonyos anyagokat. egyesek jogtalan anyagi előnyökhöz jutnak azáltal, hogy a kifizetett munkadíj nincs arányban a teljesítménnyel. a tapasztalatokat összegezve a megyei nevelési bizottság javasolja az illetékes vállalatoknak, intézményeknek, hogy a szocialista munkaerkölcsöt sértő munkaviszonyokat mielőbb szüntessék meg./mti/

- 27 -

16.15/11

16.10.11

16.10.11

bb. 47. „kőművesfalu,”

vid kz/11 bs

1969. szeptember 10.

nyugatmagyarországi építőipari vállalatoknál és a helyi köz-
ben munkába állt a vas megyei „kőművesfalu,” - hegyhátszentja-
kab - új, kőműves generációja. a kis őrségi falu felnőtt lakos-
ságának 75-80 százaléka kőműves. százötven házában szinte minden-
egyikében található ilyen foglalkozású férfi, de nem ritkaság
az olyan család, amelyben kettő-három is él. a mesterség évszáz-
adok óta apáról-fiúra száll.

a helyi ktsz évente mintegy 15 millió forint értékben vált-
tal munkát helyben és a környéken. többek között részt vesznek
a városiasodó körmenet társaság építkezéseiben. a faluban nincs
már régi ház, s az újak az igényes vas megyei falusi családi
házak közül is kiemelkednek. egyik-másik valóságos mestermunka.
nemrég készült el a község központjában a ktsz emeletes, kor-
szerű székháza, amely az őrség egyik legszebb, új létesítménye.
/mti/

bb. 46. elektromos hőmérő

vid kz/11 bs

1969. szeptember 10.

a kőszegi műszaki ktsz szakemberei elkészítették az ember
testi hőmérsékletének mérésére alkalmas elektromos hőmérő
prototípusát. a műszeripari és egészségügyi szakemberek rend-
kívül jónak tartják az új hőmérőt, amely különösen a zsúfolt
közveti rendelőkben, a felülvizsgálatoknál tehet kitűnő szol-
gálatot a gyorsaságával. szerzatgyártását rövidesen megkezdik.

az üzemben kikísérleteztek, egy olyan építőipari felvo-
mulási elektromos táblát is, amely teljesen biztonságossá teszi
az építőiparban használt különböző villamos gépek működtetését.
rövidzárlat, vagy más balesetveszély esetén, automatikusan á-
ramtalanítja az építkezésnél használt elektromos berendezése-
ket./mti/

16.20/um

1684 helyi

1900 DM

- 28 -

bb 48. sajtótájékoztató a levéltárak munkájáról

t pr/hné/um zs bs

1969. szeptember 10.

a levéltárak munkáját, tevékenységét szabályozó törvényerejű
rendelet megjelenése alkalmából szerdán a művelődésügyi
minisztériumban sajtótájékoztatót tartott dr. Varga János,
a levéltári igazgatóság vezetője. elmondotta, hogy magyar-
ország levéltárai több mint 150 kilométer hosszúsági polcot
megtöltő iratanyagot őriznek, de 20 kilométer „hosszuságú,”
az a kortörténeti fontosságú anyag amit helyhiány,
miatt még nem tudtak gyűjteményükbe sorolni. Levéltáraink
nehéz helyzetben vannak: az őrzött dokumentumok mintegy
10 százaléka pusztulófélben van, sürgős restaurálást, konser-
vációt, megfelelőbb elhelyezést igényel.

többéves, a levéltárügy fejlődésének nemzetközi tapasza-
latait is hasznosító előkészítő munka után most napvilágot
látott az a jogszabály-komplexus, amely a jelenlegi követel-
ményeknek megfelelően szabályozza a levéltárak tevékenységét,
s várhatóan a raktározási, konzerválási gondokat is megszü-
nteti. a törvényerejű rendelet célja a történettudomány legfon-
tosabb forrásainak védelme, az államigazgatási, népgazdasági
szervek munkájának segítése. biztosítja az iratjellegű dokumen-
tumok, illetve a kép-és hangfelvételek épségben tartását, s függet-
lenül a tulajdonostól, nemzeti értékű levéltári anyagnak tekint
minden megőrzést igénylő iratot.

az 1945 óta keletkezett, s a szocialista átalakulást tükröző
iratanyag megőrzésére új magyar központi levéltárat hoznak
létre. ezenkívül lehetőséget adnak szaklevéltárak létesíté-
sére is, amelyek egy-egy szerv saját iratainak őrzésére
hivatottak.

az új szabályozás jelentős változást hoz a levéltári
tevékenység több vonatkozásában is. így például minden szervnek
- a legkisebb igazgatási, vagy gazdálkodási egységnek is -
meghatározott időn belül iratkezelési szabályzatot kell készítenie,
s a szabályzat szerint állandó megőrzést igénylő anyagnak minősí-
tett iratokat át kell adnia a levéltáraknak. az új szabályozás
azzal is számol, hogy korunk állandó megőrzést igénylő egyedi
dokumentumai már nemcsak írásos, hanem más formákban is létre-
jöhetnek. ezért rendelkezéseit kiterjeszti a fényképekre, a
filmekre, a hangszalagokra, a hanglemezre, sőt a gépi
adatfeldolgozás szalagjaira, lyukkártyáira is. a bevezetett irat-
védelmi intézkedések lehetővé teszik, hogy napjaink, s általában
a felszabadulás óta eltelt időszak történetének kutatói minden
eddiginél gazdagabb, sokoldalúbb forrásmunkát kapnassanak./mti/

16.25/11

- 29 -

We 1712

o. 47. előregyártott aluljáró

vid kz/11 bs

1969. szeptember 10.

készül szeged első aluljárója, a gyors ütemben épülő új északi városnegyedet köti majd össze a várossal, a nagyforgalmu algyői, 43. számú utvonat alatt. az építkezés szerdán érdekes szakaszához érkezett: megkezdték az aluljáró előre elkészített szakaszainak a helyükre vontatását az átvágott 43-as utvonat szintje alá. a 23 méter hosszú aluljárót ugyanis három részben előre gyártották vasbetonból, s az egyes darabokat síneken vontatják a helyükre. így csak néhány napig szünetel a forgalom ezen a fontos utvonaton./mtl/

--

bb. 48. halálos közlekedési baleset

i pr/hné/zs/11 bs

1969. szeptember 10.

a megengedettnél gyorsabban vezette motorkerékpárját tóth elemér, 45 éves ócsai segédmunkás, s a 20. kerületi ócsai uton előbb egy lovaskocsival, majd egy személyautóval ütközött össze. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője a helyszínen meghalt, utasát, tóth elemérné, 44 éves gyárimunkást súlyos sérüléssel szállították kórházba./mtl/

--

bb. 53. belga művelődésügyi vezetők dunaujvárosban

vid fm/11 bs

1969. szeptember 10.

a hazánkban tartózkodó belga kulturális küldöttség két tagja: s. a. de bodt, a flamand-, és l. legrand, a vallon művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője szerdán dunaujváros művelődésügyi helyzetével ismerkedett. a bartók béla művelődési házban dr. ványi gábor igazgató és esztergomi imre, a dunai vasmű szakszervezeti bizottságának művelődési előadója tájékoztatta a belga szakembereket a város lakóinak kulturális helyzetéről./mtl/

--

- 30 -

ke HFF

bb. 50. üzletkötések a budapesti őszi vásáron

t sz/tné/1e/11 bs

1969. szeptember 10.

szerdán ismét számos újabb kereskedelmi, ipari együttműködési tárgyalás és üzletkötés színhelye volt a budapesti őszi vásár. a könnyűipari pavilonban többek között a hódmezővásárhelyi divat kötöttárugyár tájékoztatta partnereit jövő évi gyártási programjáról. a belkereskedelemnek 1.4 millió tréningruhát, több mint egymillió sapkát, 1.1 millió pulóvert, kardigánt, 350 ezer krep-nylon kötöttáru és több más cikket ajánlottak fel. mivel a hodiköt márkájú ruházati cikkek igen keresettek, a felajánlott mennyiséget - mintegy 270 millió forint értékű árut - le is kötött a budapesti rövidköt és a hat vidéki ruházati nagykereskedelmi vállalat. obruvka béla, a gyár főmérnöke elmondotta, hogy sajnós a jövő évben sem tudják a keresletet teljesen kielégíteni. viszont azt indítványozta, hogy a külkereskedelemhez hasonlóan a belkereskedelem is vegyen részt anyagi eszközökkel a vállalatfejlesztési program végrehajtásában. ha a kereskedelem 3-5 éves hitelre 3.5 millió forintot ad fejlesztési alapjából, akkor 90 000 - 100 000 sikhurkolt kötöttáruval többet tudnak évente rendelkezésükre bocsátani. a hitel nyújtásáról tárgyalások kezdődtek.

ugyancsak a könnyűipari pavilon központi tárgyalójában írtak alá együttműködési és szállítási szerződést a röltex és a fonalkikészítő gyár vezetői. a röltex 35 millió forint értékben mintegy 90 tonna kötő-horgó fonalat rendelt a jövő évre. egyúttal meghosszabbították azt az együttműködési szerződést, amelynek alapján közös kockázatvállalással kísérletezik ki és hozzák forgalomba az új fonalakt. ennek eredményeként a korábbi négyről 21 féltre nőtt a hazai kötő-horgoló fonalak választéka és rövidesen nagyobb mennyiségben kerül forgalomba a vásáron bemutatkozott oszaka elnevezésű terjedelmesített polyakrilnitril fonal is./mtl/

--

- 31 -

10.36/11 H 19 4

ob. 51. a közszükségletcikk-gyártás gyors fejlődését bizonyítja a budapesti őszi vásár - a román könnyűipari miniszter nyilatkozata

t sz/tné/e ie bs

1969. szeptember 10.

a nagy józsefné könnyűipari miniszter meghívására budapestben tartózkodó román könnyűipari küldöttség ion craciun miniszter vezetésével szerdán felkereste a budapesti őszi vásárt. a vendégeket elkísérte a vásárlátogatásra nagy józsefné és dimitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete. megtekintették a vásárváros több pavilonját, majd i. craciun miniszter tapasztalatait az mti munkatársának adott nyilatkozatában a következőkben összegezte:

- a közszükségleti cikkek igen nagy választékával találkozhattunk a szépen, ötletesen rendezett kiállításokon. e rövid látogatás is meggyőzött arról, hogy gyorsan fejlődik magyarországon a közszükségleti cikkek gyártása. a delegáció tagjai között vannak olyanok, akik már korábban is jártak magyarországon, tehát összehasonlítást tudnak tenni és megállapították, hogy az áruválaszték lényegesen nagyobb, mint korábban volt. a kiállítások kapcsán le lehet mérni, hogyan versenyez egymással a három szektor, a nagyipar, a tanácsi és a szövetkezeti ipar, s ebből milyen haszna származik a lakosságnak, a vásárló közönségnek.

- figyelemmel leginkább a „csináld magad mozgalom”, kiállítására ragadta meg. érdeklődéssel tanulmányoztam magát az ötletet és azt az erőfeszítést, amelyet az ipar és a kereskedelem, illetve az ifjúsági mozgalom tesz azért, hogy a fiatalok ilymódon is technikai ismeretekre tegyenek szert és mind az idősek, mind a fiatalok hasznosan töltsék szabadidejüket a barkácsolás sokféle formájával.

- magyarországi tartózkodásunk során magyar partnereinkkel tárgyalásokat folytatunk a két ország könnyűiparának együttműködéséről és felkeresünk néhány gyárat, kutató és tervező intézetet is, hogy közvetlenül tanulmányozhassuk munkájukat. /mti/

- 32 -

ob. 52. teherautó - „vonatok”, budapest és szabolcs között

1 nbj/tné/um ie bs

1969. szeptember 10.

megkezdődött a nagy hajrá az őszi csucsforgalomban, s a vártnál sokkal nagyobbak a szállítási feladatok - közölte kovács lajos, az autóközlekedési tröszt teherfuvarozási főosztályának vezetője az mti munkatársának adott tájékoztatójában.

- szabolcs megyéből most hirtelen gyors segítséget kértek, mert kiderült, hogy saját fuvareszközeikkel nem tudnak megbirkózni a vártnál nagyobb szállítási feladatokkal. ez érthető is, hiszen a felmérések szerint az idén mintegy 12 ezer vagon almát kell a gyümölcsösökből a vasuti állomásokhoz eljuttatni. jelenleg szinte éjjel-nappal 50-60 teherautó ingajáratban közledek a gazdaságok és az állomások között. az almaszüretre az autóközlekedési tröszt még korábban jó néhány új kocsival látta el a nyíregyházi aköv-öt. látva azonban, hogy ez nem elég, először a debreceni aköv-től irányított át teherautókat és egy újabb kérésre budapestről teherautó-„vonatokat”, irányított szabolcsba /nyolc tonnás gépkocsikat, nyolc tonnás pótkocsikat. / sajnos a szállítási kapacitás kimerítését nehezítette, hogy eddig nehézkes volt a szükséges növényvédelmi vizsgálat és az almával megrakott teherautó-„vonatok”, órák hosszat várakoztak az állomásokon.

- áramlik a - teherautókon a paradicsom a konzervgyárakba több konzervgyár azonban „raktárnak”, tekinti a teherautókat: várakoztatják a kocsikat az átvevőhelyek előtt, sokszor órákig. az autóközlekedési tröszt újabb kocsikat irányított a nagy paradicsomtermelő vidékekre, egyben felhívta a konzervgyárak figyelmét is gyorsabb átvételre.

- körülbelül 600.000-700.000 tonna cukorrépét kell a földekről a vasuti állomásokra, illetve a gyárakba szállítani. most már naponta 200-220 nagy teherautó viszi a cukorrépát. ehhez speciális kocsik szükségesek; sajnos a megrendelt speciális új kocsik nem érkeztek meg, pótlásukra házilag kell átalakítani más típusu teherautókat./mti/

..-

- 33 -

42 1110

bb. 54. diplomakiosztó ünnepség a debreceni felsőfoku építő-
gépészeti technikumban

vid fm/11 bs

1969. szeptember 10.

Szerdán a debreceni felsőfoku építőgépészeti technikumban dr. Barócsi Mihály igazgató megnyitotta az új tanévet. Bejelentette, hogy a néhány esztendeje működő oktatási intézmény hallgatóinak száma hatszázra növekedett. Közöttük 160 első éves kezdő meg a tanulást a nappali tagozaton, 100 hallgató pedig a levelező oktatás most megnyitott tagozatán.

A tanévnyitón adták át a végzett hallgatóknak a diplomákat. Először végeztek és tettek államvizsgát az építész szak hallgatói, akik építőipari szaktechnikusi diplomát kaptak. Ugyancsak kiosztották a diplomákat az építőgépészs szakon is. Összesen 110-en vették át a felsőfoku végzettségről szóló okmányt./mti/

--

bb. 56. Iregszemcsén ülésezett az MTA növénytermesztési főbizottsága

vid kz/mné/11 bs

1969. szeptember 10.

figyelemreméltó kezdeményezésként a következőkben kísérleti intézményekben, termelő üzemekben tartja ülését a magyar tudományos akadémia növénytermesztési főbizottsága. Szerdán Iregszemcsén a délkelet-dunántúli mezőgazdasági kísérleti intézetben került sor ilyen helyszíni ülésre dr. Láng Géza akadémiai levelező tag elnökletével. Az ülés résztvevői, melyek között ott volt dr. Soós Gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes is, meghallgatták dr. Kurnik Ernő címzetes egyetemi tanárnak az Iregszemcséi intézet igazgatójának tájékoztatását az intézetben folyamatban lévő növénytermesztési kísérletekről, majd megtekintették az intézet kísérleti parcelláit./mti/

--

- 34 -

1/110

bb. 55. „hozom-viszem”, mozgalom tatabányán

vid kz6/11 bs

1969. szeptember 10.

Érdekes előadás hangzott el szerdán tatabányán az országos bányagépkarbantartási konferencián. Markovics Károly gépészmérnök a tatabányai szénmedencében bevezetett újszerű cseregépes, központosított gépjavítási rendszer kiváló eredményeit ismertette a tanácskozás résztvevőivel. Tatabányán a bányák lakatosai már csak kisebb karbantartási munkákat végeznek, minden nagyobb javításra szoruló berendezést egy központi műhelybe szállítanak. Itt olyan komplett cseregép parkot alakítottak ki, hogy a javításra hozott gép helyett nyomban üzemképeset kapnak a bányák. A cseregépállományt már többszáz géptípus alkotja, így mindig kielégítik az aknák igényeit.

A „hozom-viszem”, mozgalom bevezetése óta számottevően megjavult a bányák gépellátása, rövidebb lett a berendezések javítási ideje. A központi műhely olyan felkészültségű műszaki emberekkel rendelkezik, akik specializálták magukat az egyes gépek javítására. Ugyanakkor a központosított gépjavítás minősége is összehasonlíthatatlanul jobb, mint ha kis műhelyekben történe. Az aknáknál felszámolták a kihasználatlan géptartalékokat. Mindennek eredményeként a tatabányai szénbányák évi 3 millió forintot törölhetett abból a beruházásu összegből, amit új gépek vásárlására szántak. A cseregépjavításos módszer iránt nemcsak a hazai, de a külföldi nagyobb szénbányászati vállalatok is érdeklődnek./mti/

--

bb. 60. gruz vendégek a barátság házában

1 ms/gg/zs/11 la

1969. szeptember 10.

Szerdán délelőtt a barátság házában a szovjet-magyar baráti társaság gruz tagozatának magyarországon tartozkodó turistacsoportja - orvosok, pedagógusok és a tbiliszi televízió munkatársai - magyar kollégákkal és az MSZBT munkatársaival találkoztak. A vendégeket az MSZBT országos elnöksége nevében dr. Tardy Lajos történész-kandidátus üdvözölte. A baráti találkozón jelen voltak a szovjet nagykövetség képviselői./mti/

--

- 35 -

11.05/11 ke 1827

bb 57. napirendben a paradicsom komplex növényvédelme - országos tanácskozás kecskeméten

vid/kz/méné/um bs

1969. szeptember 10.

a paradicsom komplex növényvédelméről tanácskoztak szerdán kecskeméten a termelő üzemek és a feldolgozó ipar szakemberei. a korszerűbb paradicsomtermesztés feltételei - hangsúlyozták többek között - adóttak. a tapasztalat azonban arra utal, hogy a termelő üzemek nem élnek ezekkel a lehetőségekkel, még ma is sokhelyütt elhanyagolják a kártevők elleni védelmet. e téren gyors változást sürget az a körülmény, hogy a zöldség- és gyökérnövények között éppen a paradicsom az, amely renkívül érzékenyen reagál a különböző gombabetegségekre, pára, esős évszakban az egész termést elpusztíthatja a phytophthora, ha nem védekeznek ellene. a szakemberek véleménye szerint a biztonságosabb, gazdaságosabb ártermelés legalább négyeszeri permezettezést igényel. a költségek bősége nem megterülnek. a duna-tiszaközi mezőgazdasági kísérleti intézetben végrehajtott kísérletek szerint egyholdnyi paradicsom évi növényvédelme hét-nyolcszori permezéssel számolva sem több, 7 mázsa paradicsom áránál. az ilyen módon védett táblák azonban holdanként 70 mázsát is megteremnek.

a tanácskozáson bemutatóval ért véget. a résztvevők megtekintették a duna-tiszaközi mezőgazdasági kísérleti intézet paradicsom-kertjét, ahol vita során ismertett növényvédelmi eljárásokat alkalmazták. /mti/

bb 59. ndk-beli professzornő előadása

k fe/mm/um zs la

1969. szeptember 10.

dr. elfriederehbein professzor, a drezdai közlekedési múzeum igazgatója szerdán nagyérdeklődéssel kísért előadást tartott az ndk kulturális központjában; ismertette a két német állam közlekedése fejlődésének néhány jellemző vonását. /mti/

-.-
-36-

ke 1827

1969. szeptember 10.

hogy az alacsony vízállás miatt szeptember 11-től szentendre hajtóállomást ideiglenesen kikapcsolja a személyhajóforgalomból, 11-én a személyhajók szentendre hajtóállomáson már nem állnak meg. /mti/

uttoróvasutas felvétel

tr/le/lt la

1969. szeptember 10.

az uttoróvasut felvételt hirdet uttoróvasutas tanfolyamra. a felvétel szeptember 14-én és 21-én 9-12 óra között lesz az uttoróvasut hűvösvölgy-i végállomásán. jelentkezhetnek a budapesti és környéki 4., 5., és 6. osztályos uttorók. a tanfolyam ideje négy hónap. /mti/

bb. 65. budapest és miskolc közelebb került egymáshoz - átadták a forgalomnak hatvanban az új kétszintes közlekedési csomópontot

vid fm/lt la

1969. szeptember 10.

hatvanban szerdán délután átadták a forgalomnak az új kétszintes közlekedési csomópontot. a város keleti kapujában, a vasút fölött új - a legkorszerűbb követelményeknek megfelelő - hidat emeltek, és ezzel egyidejűleg mintegy három kilométeres szakaszon korszerűsítették és új nyomvonalra terelték a város központján áthaladó 3-as számú főközlekedési utat egészen a zagyva hidig, amelyet korszerűsített formában ugyancsak most adtak át rendelkezésnek. ezzel egyidejűleg megszüntették a vasuti sorompót hatvankapujában.

a nagyszabású építkezést az indokolta, hogy a város keleti bejáratánál keresztezi egymást a budapestet miskolccal összekötő vasútvonal és a 3-as számú főközlekedési út. a kereszteződésnél forgalmasabb időszakban tízpercenként eresztették le a sorompót, és ez a közlekedési akadály óránként átlagosan mintegy husz percre megbénította az áthaladó közúti járművek forgalmát. emellett számos baleset előidézője volt.

a hatvani felüljáró, valamint a belvárosi átkelő szakasz építésére és korszerűsítésére több mint negyven millió forintot költöttek, és ezzel hazánk egyik legforgalmasabb útvonalán tették gyorsabbá kényelmesebbé és biztonságosabbá a közúti és vasúti közlekedést. /mti/

-.-
- 37 -

ke 1827

63. hétfőn kezdődik a xxii. nemzetközi művészettörténeti kongresszus

ms/tm/um zs la

1969. szeptember 10.

Szerdán az ötvös Loránd tudományegyetem művészettörténeti tanszékén dr. Vayer Lajos egyetemi tanár, a nemzetközi művészettörténeti bizottság magyar nemzeti bizottságának elnöke sajtótájékoztatót tartott a xxii. nemzetközi művészettörténeti kongresszusról.

Elmondta, hogy az unesco égisze alatt működő nemzetközi szervezet, illetőleg ennek megbízásából a magyar nemzeti bizottság szeptember 15-20 között rendezi meg az akadémián a tudományos összejevetelt, amelyet négy-öt évenként tartanak meg - különböző országokban.

A kongresszus fő témája az egyetemes és regionális fejlődés a művészettörténetben. A bevezető előadást dr. Vayer Lajos tartja, majd 12 szekcióban vitatják meg az átfogó téma egyes részét. Így a kereszténység előtti népek művészetén, a bizánci, a román-kori a gótikus, a reneszansz és a barokk művészetén kívül meg tárgyalják az új művészet kialakulását a xix. és a xx. században. Jelentős hely illeti meg a művészettörténet és a többi társadalomtudomány összefüggésével foglalkozó szekciót. Szó lesz az iparművészet, a muzeumi munka és a műemlékvédelem kérdéseiről is.

A tanácskozáson 25 országból mintegy 600 szakember vesz részt. A körülbelül 200 tagú hazai gárdán kívül különösen csehszlovákiából, franciaországból, az egyesült államokból, az ndk-ból és nyugat-németországból, olaszországból, valamint a szovjetunióból érkeznek nagy számmal művészettörténészek. A vendégek között a művészettörténet egész sor világszerte ismert művelője lesz jelen és tart előadást. Összesen 200 előadás hangzik majd el.

A kongresszuson elhangzik a magyar származású Charles de Tolnay professzornak, a firenzei Michelangelo Intézet igazgatójának előadása Brueghel halálának 400., az amerikai holland Haverkamp-Begemann-nak Rembrandt halálának 300., valamint B. Dorival professzornak, a párizsi Musée d'Art Moderne volt igazgatójának megemlékezése Matisse születésének 100. évfordulója alkalmából. Tolnay professzor egyébként a kongresszus után az egyetemi színpadon magyarnyelvű előadást tart a Michelangelo kutatásokról.

/folyt.köv./

- 38 -

63. hétfőn kezdődik....folyt./

A tudományos programon kívül a vendégek kirándulásokon is ismerkednek hazánk műemlékeivel és művészeti gyűjteményeivel. Megtekintik legjelentősebb muzeumaink ez alkalomból rendezett kiállításait és tárlatait, amelyek természetesen a nagyközönség számára is hozzáférhetők lesznek./mtl/

--

64. megkezdte a próbatermelést a szentendrei új betoncsőgyár

is sb/tm/um le la

1969. szeptember 10.

A beton és vasbetonipari művek szentendrei gyára rekonstrukciós munkálatainak első jelentős állomásaként megkezdődött a próbatermelés az ipartelep új betoncső-gyarában. Az új létesítmény 11.000 négyzetméteres üzemcsarnokában kerekén másfél- évvel a határidő előtt került sor e fontos eseményre. Sürgős volt a munka, mert az ország közművesítési programjában hiánycikk a jó minőségű beton csatornacső. A régi gépekkel előállított csatornacsövek betonfala ugyanis általában nem zár tökéletesen, átszivárognak rajtuk a víz. Az új gyárat külföldi licenc alapján gyártott slome rendszerű gépekkel szerelték fel, amelyek évente 445.000 méter szivárgásmentes ,,vizzáró,, csatornacsövet készítenek.

A szentendrei ipartelep korszerűsítését most a mozaiklapgyár fejlesztésével folytatják s a tervek szerint 1970. végére befejezik a rekonstrukciós munkálatokat.

Szerdán egyébként a beton-és vasbetonipari művek előregyártási tudományos tanácskozást rendezett szentendrén, s ugyanakkor bemutatta a szakembereknek az ipartelep korszerű új gyáregységét is./mtl/

--

- 39 -

ke 1870

bb 71. több mint félmillió forintos forgalom a bőv szőnyegvásárán

t sz/tn/um ie la

1969. szeptember 10.

nagy sikere van ezuttal is a vásáron a háziipar és népművészet pavilonjának - erről maguk az újságírók is meggyőződhettek a szerdai sajtótájékoztatón. méhész géza, a hiszöv elnökhelyettese elmondotta, hogy nagy forgalmat bonyolított a szőnye_gvásár. a pavilonban kiállították a hiszöv és a népi iparművészeti tanács pályázatára beküldött díjnyertes szőnyegeket, amelyek legtöbbje máris elkelt; újabbakra megrendeléseket vesznek fel. ezenkívül árusítják a már ismert szőnyegtipusokat, a kézicsomózásu perzsa, a torontáli és a tavaly először bemutatott extra láma és szuper láma elnevezésű szőnyegeket is. a tavalyi őszi vásáron a féltől 350 ezer forintos forgalmat bonyolítottak le, most 200 ezerrel többet. a kiállító szövetkezetek a vásáron összesen mintegy másfél millió forintos forgalomra számítanak, a múlt évi 900 ezer forinttal szemben. szőnyegek kivül árusítanak kötött és horgolt bébi és gyermekruhákat, kesztyűket, és fonott árukat. a fonott kertibutorokra tavaszi szállításra vesznek fel megrendeléseket./mtl/

--

bb 58. külföld után itthon is piacot keres a szombathelyi cipőgyár márkacikke

t sz/tné/um ie la

1969. szeptember 10.

a budapesti őszi vásáron a könnyűipari pavilon két vitrinjét foglalja el a szombathelyi cipőgyár 290 féle cipőmodellje s ennek csaknem fele már az üzletekben is megtalálható - mondotta a vásáron szerdán adott tájékoztatójában a gyár értékesítési osztályának vezetője, weigl józsef.

a gyár, amely az elmúlt 10 évben megháromszorozta termelését és tavaly már négy és félmillió pár cipőt bocsátott ki, gyors ütemben növeli exportját is. az 1963. évi 550 ezer párnál ebben az évben 1,200.000 párra. az a tapasztalatuk, hogy néhány újdonság könnyebben hódítja meg a külföldi vevőket, mint a hazaiakat. ebben az évben már 90 ezer párat szállítanak francia megrendelésre az ugynevezett goulaschki néven forgalomba kerülő sertés-nubuk felsőrésű mikroporogumi-talpas férfi és női cipőkből. ezt a franciák márkacikként, különleges csomagolásban hozzák forgalomba, bőrcipővel azonos áron, a cipő, mivel vágott a talpa, a magyar szabványnak nem felel meg és vitáznak a kermi-vel elfogadásáról.

/folyt.köv./

- 42 -

18.50/11 k 1910

bb 58. / külföld után...folyt./um

a vásáron a centrum áruháznak több ezer különböző cipőfőlélet adtak át és az itteni placukat az itazolja, hogy a vásárlók szívesen fogadják újdonságaikat, többek között a bnv-n nagydíjat nyert gyermekcipő-család különböző modelljeit. a gyár új kereskedelmi módszerek kipróbálásába kapcsolódik be: a kiskereskedelemnek adja át készítményeit 25 százalékát és a fővárosi cipőbolt kiskereskedelmi vállalat-tal együttműködve a váci utcában rövidesen megnyitja második fővárosi mintaboltját. a vásáron több vidéki nagykereskedelmi vállalat-lal megállapodott abban, hogy divattájékoztató, divat-irányítás céljából kisebb sorozatokban előállít és értékesítésre ad új alapanyagokból, új technológiával készülő cipőket. a cipőnagykereskedelmi vállalat-lal még ez évi szállításra soronívül 60 ezer pár cipő szállítására vettek fel rendeléseket és megkezdtek a tárgyalásokat a jövő évi szállításokról is. /mtl/

--

bb. 72. a butoripar szakmai napjának számvetése

t kf/sz/tné/ie/ll la

1969. szeptember 10.

a budapesti őszi vásáron nyolc helyen mutatnak be butorokat, lakberendezési tárgyakat az állami vállalatok és a szövetkezetek, némelyikük közösen a kereskedelemmel. a bőv-ön új versenytárs is megjelent, a hét vidéki vállalatot magában foglaló első butoripari egyesülés. s a látogatók, ha nem is egy helyen, de a vásáron szinte az egész hazai butorváltástéket megtekinthetik.

a belkereskedelmi minisztérium lakberendezési bizottságának a budapesti butoripari vállalat-lal közös ankétja vezette be az őszi vásár szerdai butor- és lakberendezési szakmai napját a kereskedők klubjában. az ipar, a kereskedelem és a vásárlók találkozóján kölcsönösen elmondták egymással kapcsolatos tapasztalataikat, véleményüket, igényeiket.

/folyt.köv./

- 43 -

18.55/um k 1910

bb. 72./ a butoripar ... folyt./ 11

a bubiv igazgatója egyebek között ismertette, hogy évi 450 millió termelésük 83 százaléka kél a belföldi piacra. a butorokat nagy, ezres sorzatban termelik, tömegellátásra törekednek, arra, hogy egy-egy típusból kielégítsék a vásárlók igényeit, ezért jövőre mindössze három új szobaberendezést, egy szekrényfalat és egy garnitúrát hoznak ki, csupa olyan típust, amely a közönség tetszését már megnyerte. a bubiv egyébként a következő években 600 millió forintba növeli termelési értékét. a jövő év elején egerben, 1974-ben pedig a borsod megyei encsen létesít butorgyárat a vállalat.

a véleménycsere során elhangzott az észrevétel, hogy a vásárlókkal különösebb baj nincs, a butorraktárak is tele vannak. az üzletekben azonban hely hiányában a kínálatnak csak egy kis részét tudják bemutatni, s természetesen, hogy amit a vásárló nem lát, azt nem is tudja megvenni. a felszólaló szakemberek és fogyasztók véleménye szerint inkább kevesebb, de nagyobb területű gazdagabb választékot bemutató butorüzletekre lenne szükség. örvendetes ezzel kapcsolatban a butorértékesítő vállalat bejelentése, amely szerint a következő években hat gyárral társulva, hatemeletes, hétezer négyzetméteres butoráruházat építenek a Lehel téri piac mögött. a butoripari szövetkezetek, meghallgatva a fogyasztók véleményét, vásári pavilonjukban a jövő év elejétől állandó lakberendezési áruházat nyitnak.

az állami és a szövetkezeti butorgyártók, s a butorkereskedelem képviselői is egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy a vásári részvétel - még nagyobb anyagi áldozatok árán is - hasznos számukra, mert a piacutatásnak ez a módja hozzájárul, hogy a következő évi megrendeléseiket, termelésüket jobban igazítsák a vevők igényeihez. szántó györgy a butorért igazgatója elmondotta, hogy a mostani tapasztalatok alapján jövőre még nagyobb területet foglalnak le az őszi vásáron, mind bemutatás, mind árusítás céljaira.

a szakmai napon számvetés is készült a vásár eddigi eredményeiről. a butorért-bubiv-székfa közös pavilonjában öt nap alatt 3 240 000 forint értékű butor fogyott. a szövetkezeti butor-pavilonban kétmillió forintos fortalmat bonyolítottak le és előjegyzéseket vettek fel még ezévi szállításra a krisztina, a bea, lilla, a tünde és egyéb szobatípusokra, valamint a jövő év első felében készülő ciklámen és nárcisz lakoszobákra.

- 44 -

/folyt.köv./

19.07.1970 He 1970

bb. 72./ a butoripar ... 2. folyt./ 11

a butorkereskedelem a vásár kedvező légkörét felhasználva néhány partnerével tárgyalta a jövő évi szállításokról is. előzetes megállapodást kötöttek egyebek között a szék- és falpari vállalattal 280-300 millió forint értékű butorra. a bubiv jövőre 280 millió forint értékű butort ad a kereskedelemnek. az első butoripari egyesülés sem bánta meg a vásári bemutatkozást: 100 millió nagyságrendű megrendelést kapott a butorért-től./mti/

--

bb. 73. pique dame ruhák divatbemutatója a margitszigeten

t gl/tné/le/11 la

1969. szeptember 10.

a fővárosi ruházati bolt vállalat szerdán a margit-szigeti nagyszállóban tartott őszi-téli bemutatót a szakmabelieknek és az újságíróknak. mintegy 120 pique dame védjeggyel ellátott sorakozlattal fel. nagy sikert aratott a hódmezővásárhelyi divat-kötött-áruháznak a „trevira 2000”, anyagból készült 30 modellje. az új modelleket ősztől árusítják a szaküzletek./mti/

--

bb. 74. bolgár film vidéki diszbeutatója dunaujvárosban

vid fm/11 la

1969. szeptember 10.

bulgária felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából szerdán dunaujvárosban, a dózsa filmszínházban tartották meg a fehér szoba című bolgár film vidéki diszbeutatóját. ebből az alkalmából a városba érkezett bolgár filmművész küldöttséget - ilka zafirova színművésznőt és hrizto borovot, a bolgár filmfőigazgatóság nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetőjét - a városi tanácsházán fogadták. a bolgár vendégek rövid városnézésre mentek, este pedig a dózsa filmszínházban résztvettek a fehér szoba című film bemutatóján. itt dani lukács, a fejer megyei moziüzemi vállalat igazgatója köszöntötte a bolgár vendégeket./mti/

--

He 1970

- 45 -

bb. 75. kállai gyula fogadta a Lengyel parlamenti küldöttséget
- megkezdődtek a magyar-lengyel parlamenti tárgyalások

t bc/gg/11 la

1969. szeptember 10.

kállai gyula, az országgyűlés elnöke szerdán délután az országház delegációs termében fogadta a Lengyel népköztársaság parlamenti küldöttségét, élén czeslaw wycech-hel, a szem elnökével.

a fogadáson jelen volt dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, az országgyűlés tisztikarának több tagja, több országgyűlési képviselő, valamint tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete.

a látogatás alkalmával megkezdődtek a magyar és a lengyel parlamenti küldöttségeknek tárgyalásai. kállai gyula tájékoztatta a lengyel szem küldöttségét a magyar nép szocialista építőmunkájának eredményeiről, további feladatairól, az országgyűlés tevékenységéről, a magyar népköztársaság álláspontjáról, különböző nemzetközi politikai kérdésekben és méltatta az egyre szélesedő magyar-lengyel baráti kapcsolatokat. a szívélyes, baráti hangú eszmecsere során a lengyel vendégek országunk életével, az országgyűlés munkájával kapcsolatban számos kérdést tettek fel, amelyekre a magyar képviselők válaszoltak./mti/

b b 76. ünnepi hangverseny a fészekben

t fe/hné/um zs la

1969. szeptember 10.

a budapesti bolgár kultúra és a fészek művész klub bulgária felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából szerdán este ünnepi hangversenyt rendezett a fészekben. a műsorban fellépett emil kamilarov dimitrov-díjas hegedűművész, a nemzetközi paganini hegedűverseny első helyezettje, dina schneidermann dimitrov-díjas hegedűművész, nadia afejan, bolgár népköztársaság népművésze, a szófiai nemzeti opera magánénekese, valentina alekszandrova érdemes művész, a plovdivi operaház tagja, lilja keredsieva és sztojan popov, a szófiai nemzeti opera tagjai.

a közönség - amelynek sorában megjelent vaszil bogdanov bolgár nagykövet - nagy tetszéssel fogadta a jeles vendégművészek színvonalas produkcióját./mti/

- 4 6 -

bb 77. romániába utazott dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter

1 sz/tr/um la

1969. szeptember 10.

szerdán bukarestbe utazott dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, hogy cornei burtica román külkereskedelmi miniszterrel tárgyalásokat folytasson a két ország gazdasági, külkereskedelmi kapcsolatainak több időszerű kérdéséről, többek között az 1970. évre vonatkozó államközi tárgyalások, valamint az 1971-75. évekre vonatkozó hosszulejratu árucsereforgalmi egyzmény előkészítéséről, továbbá a gazdasági együttműködés bővítéséről. romániai tartózkodása során a magyar miniszter megtekintte a román népgazdaság 25 éve című nagyszabású kiállítást.

a miniszter bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes. ott volt dumitru turcus, a román szocialista köztársaság magyarországi nagykövete./mti/

--

bb 878. időjárásjelentés

gg/um la

1969. szeptember 10.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 10-én, szerdán este 19 órakor:

délnyugat felől felhőátvonulások

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, elsősorban a dunántúlon esőkkel, zivatarokkal. mérsékelt, időnként megélenkülő déli, délnyugati szél a zivatar idején átmenetileg megerősödik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 20-25 fo k között./mti/

--

- 47 -

10. szeptember 4c 1931

bb. 79. sziget a szárazföldön - bemutató a puskin filmszinházban

t pr/hné/e zs la

1969. szeptember 11.

Szerdán a puskin filmszinházban bemutatták Elek Judit rendező első játékfilmjét, a „Sziget a szárazföldön”, című alkotást. Itthoni vetítését már sikeres cannesi, sansebastiani és new york-i bemutató előzte meg. A Mándy Iván novellájából készült produkció egy lakáscserébe bonyolódó magányos öregasszony életét eleveníti meg. A főszereplő Kiss Mányi. /mti/

bb. 80. fogadás az ndk nagykövetségen

t fe/gg/e la

1969. szeptember 10.

Dr. Herbert Plaschke, az ndk budapesti nagykövete szerdán este fogadást adott a nagykövetségen abból az alkalomból, hogy további 51 ndk-beli hallgató fejezte be tanulmányait és nyert diplomát a budapesti orvostudományi egyetemen. A fogadáson részt vett dr. Zoltán Imre rektorral az élen az orvostudományi egyetem több professzora és oktatója, továbbá a Külügyminisztérium, a Művelődésügyi minisztérium és az Egészségügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársa.

A nagykövet a fogadáson saját és kormánya nevében köszönetet mondott a rektornak és munkatársainak az ndk-beli fiatalok kiképzéséért és hivatástudatra való neveléséért. Hangsúlyozta, hogy eddig 276 fiatal szerzett a különböző magyar egyetemeken diplomát és hazatérve öregbítik a magyar felsőoktatás jó hírét. Ezt követően felolvasta dr. Ernst-Joachim Glessmann felső- és szakoktatási miniszter, valamint dr. Max Seifrin miniszterelnökhelyettes, egészségügyi miniszternek dr. Zoltán Imréhez címzett köszönőlevelét. /mti/

bb 81. hazaérkezett a szovjetunióból a magyar pártküldöttség

t sl/gg/um la

1969. szeptember 10.

Szerda este hazaérkezett az a pártküldöttség, amely nyers rezsőnek, az MSZMP politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának vezetésével egy hetet töltött a szovjetunióban. A delegáció a szovjet gazdasági életet tanulmányozta.

A küldöttséget a ferihegyi repülőtéren nemes dezső, a politikai bizottság tagja, Sándor József, a központi bizottság tagja és Venécz János, a budapesti pártbizottság titkára fogadta. Jelen volt n.n. Szikacsov követtanácsos, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. /mti/

- v é g e -

- 49 -

ll

ll

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. szeptember 11.

bb. 1. új rendszer a pedagógusok továbbképzésében

1 vt/tr/lzs/il la

1969. szeptember 11.

az idei tanévben - a művelődésügyi miniszter utasítása alapján - életbe lép a pedagógusok továbbképzésének új rendszere. ennek főbb jellemzőiről tájékoztatta az mti munkatársát dr. Bodó László, az országos pedagógiai intézet főigazgató helyettese. elmondotta, hogy az újrendszerű továbbképzés egyik formája az ugynevezett komplex gyakorlati szeminárium lesz. ennek keretében a pedagógusok ideológiai és világnézeti pedagógiai, pszichológiai szaktudományi és módszertani ismereteiket frissíthetik fel, s elsajátíthatják a gyakorlatban bevált új oktatási eljárásokat.

ujdonság, hogy a továbbképzésbe a pedagógusképző intézmények is bekapcsolódnak, s elsősorban az igazgatók, igazgatóhelyettesek, vezető ovónők, felügyelők továbbképzéséből vállalnak részt. további ujdonság, hogy megkezdik működésüket a megyékben, megyei jogú városokban az ugynevezett továbbképzési kabinetek. feladatuk a továbbképzés irányítása, valamint az, hogy együttműködést alakítsanak ki a különféle tudományos társaságokkal és pedagógusképző intézményekkel is.

a továbbképzés anyagát a pedagógusok természetesen egyéni tanulás útján is elsajátíthatják. az önálló továbbképzéshez a kabinetek munkatársai konzultációkkal, előadásokkal nyújtanak segítséget. mint kiegészítő formák, megmaradnak a munkaközösségi foglalkozások, nevelőtestületi viták, az eddig is hasznosnak bizonyult különféle tanácskozások előadássorozatok.

a miniszteri rendelkezés értelmében - erkölcsileg és anyagilag is el kell ismerni, ha valaki a továbbképzés során szerzett nagyobb tudás birtokában eredményesebben látja el az iskolában az oktatással-neveléssel kapcsolatos feladatait, ezt a jutalmazásnál, a soronkívüli előléptetésnél a kitüntetések adományozásánál feltétlenül figyelembe kell venni./mti/

--

- 1 -